www.svoboda-news.com

JUL 16 1919

РІК ЗАЛОЖЕНЯ 1893.
„СВОБОДА"
"LIBERTY"
виходить три рази на тиждень
вівторок, четвер і суботу
видає
„УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ"
83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.
Всї листи, мані-ордери і чеки треба виписувати на адресу „SVOBODA".

СВОБОДА

ESTABLISHED 1893.
„SVOBODA"
("LIBERTY")
THE UKRAINIAN NEWSPAPER
published three times a week
Tuesday, Thursday and Saturday,
by UKRAINIAN NAT'L ASSOCIATION
at 83 Grand St., Jersey City, N. J.
The best advertising medium.
Rates furnished on application.

Урядовий орган Українського Народного Союза — "SVOBODA" — Official organ of Ukrainian National Association.

РІК XXVII. ДЖЕРЗИ СІТИ, Н. ДЖ., ВІВТОРОК, 15-го ЛИПНЯ 1919 Ч. 83. VOL. XXVII. JERSEY CITY, N. J. TUESDAY, JULY 15, 1919. No. 83.

НОВІ ЗЬВІРСТВА ЛЯХІВ НА ГАЛИЦЬКІЙ УКРАЇНІ.

В ЄЗУПОЛИ РОЗСТРІЛЯЛИ ЛЯХИ БЕЗ ПЕРЕСЛУХАНЯ І ЗАСУДУ 15 УКРАЇНСЬКИХ СЕЛЯН.

Маршалок Фош мав приказати Полякам опорожнити східну Галичину.

Головна рада мирової конференції ухвалила знести бльокаду Німеччини.

ВІСТИ З УКРАЇНИ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on July 14, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

ГОЛОВНА РАДА ПРИКАЗАЛА ПОЛЯКАМ ЗДЕРЖАТИ ВОЄННІ ОПЕРАЦІЇ У СХІДНІЙ ГАЛИЧИНІ.

ПАРИЖ, 11. липня. — Головна рада мирової конференції поручила ґен. Фошови повідомити польське правительство, щоби воно здержало дальші воєнні операції на Литві і у східній Галичині.

НАСИЛЬСТВА ЛЯХІВ У ГАЛИЧИНІ.

Арештовано посла д-ра Охримовича, професора університету Студинського та редактора „Українського Слова", Стефана Чарнецького.

(Кореспонденція Українського Пресового Бюра в Берні).

БЕРНО, 17. червня. — Від хвилї побіди армії генерала Галера не минає ні один день, щоб населене, зложене з української інтеліґенції, не було предметом ревізій. Численних поарештовано. Минувшого місяця Ляхи арештували і вивезли на захід старого посла, д-ра Охримовича, професора університету Студинського та редактора „Українського Слова", Стефана Чарнецького. Адвоката д-ра Короля в Жовкві і його сина Стефана стрінула тасама судьба.

Митрополит Шептицький остає під арештом в своїй палаті і йому строго заборонено всякі зносини з підчиненим собі українським духовенством в краю.

На улици не вільно говорити по українськи.

БОЛЬШЕВИКИ ЗАМОРДУВАЛИ ҐЕН. ҐРЕҐОРІЄВА.

БАЗИЛЕЯ (Швайцарія), 11. липня. — Нинїшні вісти з Букарешту доносять, що большевики замордували в Одесі ґен. Ґреґорієва, бувшого російського офіцира.

(Ґен. Ґреґорієв, командант протибольшевицьких військ на полудневій Україні, до побіди над армією большевиків занив був перед двома тижнями Одесу).

УКРАЇНЦІ ЗІРВАЛИ ПЕРЕГОВОРИ З РУМУНАМИ.

Українська місия опустила Букарешт.

БЕРНО, 19. червня. — Голова української надзвичайної місії в Букарешті, Юрій Гасенко, предложив румунському правительству ноту, яка містить рішучий протест проти інвазії румунських військ на галицькій Україні. Місия поставила 48-годинний реченець на відповідь. Між иншим місия зажадала у своїй ноті, щоби румунські війска опорожнили Галичину і уступили на розграничну лінію, яку визначили були алянти.

З причини одержаня невдоволяючої відповіди Гасенко враз зі всїми членами місії відїхав з Букарешту.

УКРАЇНСЬКІ ЖОВНІРИ У ФРАНЦІЇ.

2.000 українських жовнірів вислано кораблем. — Місце їх призначеня незвісне.

МАРСИЛЯ, 23. червня. — 2.000 українських жовнірів, які підчас війни бороли ся по стороні алянтів на французькім фронті, заладовано дня 22. червня на корабель. Місце їх призначеня незвісне.

Маємо вістку, що в останних днях було згромаджених в одним малім місточку ще инших 7.000 українських жовнірів, які тепер находять ся в дорозї до французьких пристаний. — Сї українські жовніри походять з губерній: Поділє, Волинь, Київ, Харків, Полтава, Катеринослав, Херсон і Таврія.

В РОСІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on July 14, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

Большевицькі війска на границї Фінляндії.

ГЕЛЬЗІНҐФОРС, 10. липня. Большевицькі війска наступають на Фінляндію, хоч їх війска ще не перейшли фінської границї. Передні сторожі большевицької армії находять ся вже у віддаленю 4 миль від границї в околиці озера Ладоги.

Большевицькі війска осягнули також деякі успіхи на боєвім фронті на полудне від Архангельска.

В околиці Ґатчини, на полудневий захід від Петрограду, протибольшевицькі війска російські були приневолені дальше відступати, але вони надіють ся здержати наступ большевиків, коли одержать скріпленя в амуниції і гармятах.

Большевицький міністер війни, Лев Троцький, мав обіймити особисто команду над війсками, призначеними до наступу проти Фінляндії.

Цїлу фінську армію згромаджено здовж загроженої границї.

Инша большевицька армія переводить наступ в напрямі Пскова, який находить ся в руках російської білої ґвардії.

Большевики заняли Краснофимск на сибірськім фронтї.

ЛОНДОН, 12. липня. — Урядові вісти зі Сибіри доносять, що большевицькі війска обсадили місто Краснофимск, 70 миль на схід від Уфи.

У військових кругах одержано вістку, що ґен. Гайда, бувший командант чесько-словацьких військ на Сибіри, зістав звільнений зі служби.

Війска ґен. Денікіна заняли майже цїлий Крим.

ЛОНДОН, 11. липня. — Останні вісти доносять, що війска ґен. Денікіна очистили майже цїлий Крим, занявши Перекоп.

На північнім боєвім фронтї війска ґен. Денікіна посунули ся 17 миль на північ від Балашова.

44.000 анґлїйських жовнірів в армії Денікіна.

ЛОНДОН, 12. липня. — Урядовий звіт анґлїйських військових властий виказує, що Анґлія має поза границями Анґлії слїдуючі війска:

В Німеччинї над Реном 206.000; в Італії 11.000; над Чорним морем 44.000, з того 22.000 на Кавказї; в Єгипті і Палестині 96.000; на Сибіри 1.400; в инших краях около 6.000. Війска, які находили ся на північнім російськім боєвім фронтї в околиці Архангельска і на мурманськім побережу, зістали відкликані.

Сергій Каменев іменований головним командантом російських большевицьких війск.

ЛОНДОН, 12. липня. — Московська бездротна телеграма доносить, що саветський революційний військовий комітет уконституував ся, як слїдує:

Лев Троцький, президент; Склянський, заступник президента; Сергій Каменев, головний командант большевицьких війск; Сьмілий, Гусєв і Риков, члени комітету.

Бувшого головного команданта, ґен. Ветієтеса, усунено з його становища з причини його спротиву щодо переведеня наступу проти адм. Колчака. Сергій Каменев вспів однак переконати більшість членів головного штабу про конечність такого наступу. Наступ, переведений після його пляну, показав ся вповні успішний, що було причиною іменованя його головним шефом штабу.

Сергій Каменев, бувший член головного штабу ще за часів царського правлїня, був одним з перших, які після большевицької революції перейшли до червоної армії. Його іменоване головним командантом цїлої червоної армії дає надію на дальші воєнні успіхи большевиків.

Американський командант хвалить карність в большевицькій армії.

БОСТОН, 12. липня. — До Бостону прибув транспорт 339. полку американського війска з Архангельска, яке бороло ся проти большевиків.

Командант полку, полковник Стюарт, оповідає, що вісти про бунт жовнірів в його полку були пересадні та що він не переводив ніякого карного слїдства в злуці з тим бунтом.

Полковник хвалить карність, яка панує серед большевицької армії, і заявив, що Архангельск опинить ся в руках большевиків, скоро лише війска алянтів опорожнять місто.

Колчак видав приказ увязнити людий, які брали участь в замордованю царя.

СТОКГОЛЬМ, 12. липня. — Документи, які находять ся в посїданю омського правительства, виказують, що в замордованю бувшого царя брало участь 164 осіб.

Омське правительство видало в тій справі до ґен. Домонтовича, команданта сибірської армії, слїдуюче тайне розпорядженє:

„Стверджено, що в звязи зі замордованем бувшого царя, який добровільно уступив з престола, стояло слїдуючих 164 осіб: (тут слїдують імена тих осіб).

„Для добра справи є конечним, щоби сї особи були увязнені. Прошу вислати телеграфічно розпорядженє, щоби сих людий задержати при житю. Також прошу мене повідомити на случай зловленя і увязненя тих осіб."

Повисше наведене розпорядженє підписав міністер справедливости в кабінеті Колчака.

Засуджене бувшого царя на кару смерти і переведене сього засуду мали місце в Екатеринбургу. Загально є переконане, що всї учасники виїхали з Екатеринбургу ще перед занятєм його війсками Колчака.

Алянти плянують наступ на Петроград при помочи Фінців.

ПАРИЖ, 12. липня. — Безпосередно по переведеню наступу і знищеню саветського правительства на Угорщині, алянти плянують загальний наступ проти большевиків в Росії.

Американські делеґати одержали вістку, що адм. Колчак відніс ся з просьбою до фінського правительства, щоби воно вислало свою армію на Петроград, аби в сей спосіб ослабити силу большевиків на инших боєвих фронтах.

Гувер мав заявити, що він має в балтійських пристанях досить поживи, щоби виживити через три місяці мешканців Петрограду. Пожива буде вислана до Петрограду, скоро лише він опинить ся в руках царського правительства.

В ТУРЕЧЧИНІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on July 14, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

Енвер Паша і Талаат Бей засуджені на смерть.

ЦАРҐОРОД, 11. липня. — Енвер Паша, Талаат Бей і Демаль Паша, які стояли на чолї туецького правительства підчас війни, зістали засуджені туецьким воєнним судом на кару смерти.

Всї вони утїкли з Туреччини ще перед кількома місяцями і місце їх побуту є незвісне.

Бувших членів кабінету міністрів, Давида Бей і Кязіма, засуджено на 15 літ тяжкої вязниці.

Ukrainians of America mourn for their wives and children, fathers and mothers, brothers and sisters in Galicia, Cholm and Volhynia who at this very moment are being slaughtered by Polish premier Paderewski's punitive expedition for the only reason that they, in accordance with the principle of self-determination, proclaimed by president Wilson, refuse to submit to the Polish yoke and insist upon governing themselves on their own soil.

НОВІ МУЧЕНИКИ.

ЛЯХИ ПОВІСИЛИ В ЄЗУПОЛИ БЕЗ СУДУ ПЯТНАЙЦЯТЬ УКРАЇНСЬКИХ СЕЛЯН.

(Українське пресове бюро в Парижи).

БЕРНО, 21. червня. — **Наочний сьвідок, що заслугує на повне довіре, прибув нині до Відня і оповів, що дня 5-го червня в Єзуполи, недалеко Станиславова, Ляхи повісили пятнайцять українських селян на деревах, без ніякого попереднього переслуханя або суду.**

Ляхи послугують ся тепер тоюсамою методою, якою послугували ся австрійські жандарми в осени 1914-го року, через яку стрінула смерть тисячі українських селян.

З МИРОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on July 14, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

ГОЛОВНА РАДА УХВАЛИЛА ЗНЕСТИ БЛЬОКАДУ НІМЕЧЧИНИ.

Злучені Держави підняли сейчас торговельні зносини з Німеччиною.

ПАРИЖ, 11. липня. — Головна рада мирової конференції ухвалила знести бльокаду Німеччини. Ухвала входить в житє зі завтрішним днем.

ВАШІНҐТОН, 11. липня. — Згідно з ухвалою головної ради департамент заграничних справ подав до відома, що торговельні зносини з Німеччиною сейчас будуть назад привернені.

ЗАГАЛЬНИЙ СТРАЙК В ДЕРЖАВАХ АЛЯНТІВ ЗАПОВІДЖЕНИЙ НА ДЕНЬ 21. ЛИПНЯ.

Страйк проголосили також робітничі орґанїзації в краях невтральних.

РИМ, 12. липня. — Італїйські соціялісти оголосили манїфест в справі загального страйку на день 21. липня, яко протест проти мирового договору і проти змагань правительств алянтів здавити большевизм в Росії і на Угорщині.

„Робітники у Франції і Анґлії зроблять тесаме", говорить ся в манїфесті. „Також робітники в Швайцарії, Голяндії, Данії і Швеції прилучать ся до сеї акції. Нехай прапор інтернаціоналу повіває проти нових упляннованих злочинів буржуазії".

Манїфест підписаний загальною федерацією праці.

80% жовнірів в Европі стає большевиками.

ПАРИЖ, 13. липня. — З кождих пятьох жовнірів в Европі, без огляду на їх національність, чотирох стає большевиками з хвилею, коли їх здемобілїзовано, заявив нині французький посол і провідник французьких радикалів, Жзн Льонґе.

Льонґе, який є головним провідником міжнародного пролетарського союза французьких, анґлїйських і італїйських робітників, признав однак, що серед американських жовнірів большевизм мало приймаєть ся, та що американська держава є одинока поміж союзними державами, в котрій робітники не лучать ся з рухом пролетаріяту.

„Французькі і італїйські робітники є тісно злучені зі собою, підчас коли також і працююча кляса в Анґлії щораз більше і більше до них зближаєть ся, — заявив Льонґе. „Нам вдало ся вже утворити союз робітників, який не признає европейських державних границь.

„Але під теперішну пору ми одержали мало підпертя зі сторони Злучених Держав. Головною причиною сього є опозиція Гомперса і инших консервативних провідників американської федерації праці, які мають у своїх руках повну контролю над нею.

„Пролетаріят в старім сьвіті пробудив ся до нової сьвідомости і він буде вести боротьбу так довго, доки дійсна особиста, політична і суспільна свобода і справедливість не будуть осягнені".

Лонґе є проти уживаня назви „большевизм", а є за уживанем назви „пролетаризм" або „радикалїзм". Назву „большевизм" вважає він занадто острою і переходовою.

„Ми признаємо, що російський саветь зробив чимало помилок, що й він сам признає", говорив дальше Лонґе, „але ми домагаємо ся, щоби їм дано спромогу випрацювати свою долю.

„Ми годимо ся з проектом, внесеним в палаті послів, щоби перевести точне слїдство через неполїчних знавців щодо успіху або невдачі в саветській Росії. Помимо того, що сей проект є поставлений нашими найбільшими ворогами, така комісія виявить правду. А се є власне те, чого ми жадаємо.

„Пролетарський рух у Франції, Анґлії, Італії, як також в Німеччині не пійде лише частинно шляхами, що в Росії. Передівсім треба буде лише частинно перевести ідеї комунізму, доки сьвіт в тім напрямі не буде так виобразований, щоби він міг вповні зрозуміти ідею цїлковитого комунізму. Иншими словами, основна рівність ідеї комунізму є під теперішну пору передчасна, і російські комуністи, не хотячи сього признати, зробили найбільшу помилку.

„Американці підносять, що російське саветське правительство завело диктатуру. Вони мусять однак пригадати собі, що всяка велика суспільна реґеміна в сьвіті вимагала тимчасової диктатури. На примір французька революція; вона завела богато гіршу диктатуру ніж диктатура, яка є тепер в Москві."

НА БАЛКАНІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on July 14, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

Болгарська делеґація прибуде до Парижа 25 липня.

ПАРИЖ, 11. липня. — Представники болгарського правительства прибудуть до Парижа дня 25. липня.

Мирова конференція вислала була перед кількома днями запрошене до болгарського правительства, щоби воно вислало своїх повновласників на мирову конференції в цїли підписаня мирового договору.

(Продовжене на стороні 6-тій).

"SVOBODA" (LIBERTY)

The Ukrainian newspaper published three times a week: Tuesday, Thursday, and Saturday by Ukrainian National Association at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ESTABLISHED 1893

JOSEPH STETKEWICZ, Chief editor.
ANDREW SAWKA, Business manager.

Entered as second-class matter March 30, 1911, at Post Office at Jersey City, N. J., under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION: United States:		ПЕРЕДПЛАТА: в Злучених Державах:	
1 year	$3.00	на рік	$3.00
6 months	$1.75	на пів року	$1.75
3 months	$1.00	на 3 місяці	$1.00
to Jersey City and to foreign countries:		В місті Jersey City і за границю:	
1 year	$3.50	на рік	$3.50
6 months	$2.00	на пів року	$2.00
3 months	$1.25	на 3 місяці	$1.25

Single copy 3 cents. Поодиноке число 3 центи.

За зміну адреси платить ся 10 центів.

Адреса: SVOBODA, 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Число телефону 498 Montgomery.

Всї мониї-ордери і чеки треба виписувати на адресу "Svoboda".
При висилаию замовлення належить додучити мониї-ордер або чек.

За всї оголошення поміщувані в „Свободї" редакция не відповідає.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ КОМІТЕТ.

У. Н. Комітет вислав до президента Вілсона, до сенаторів і до конгресменів слідуючий меморіял з приводу нападу і розбоїв польських військ на галицькій Україні:

По українськи сей меморіял звучить:

MEMORIAL

Addressed to His Excellency, The President of the United States; and to the Senators of the United States and Representatives in Congress:

The Ukrainian National Committee of the United States expresses its solemn protest against the invasion of Ukrainian East Gallcia by Polish troops, and at the same time directs your attention to the outrages which according to well-authenticated reports from the Ukrainian Press Bureau in Paris, France, have been recently committed in East Galicia, by the Polish Army under the command of General Haller, which army is composed in part of American citizens of Polish descent, and which, under the pretext of restoring order in East Galicia, has perpetrated many crimes and atrocities against the Ukrainian civil inhabitants and non-combatant population, as witness a few instances herein enumerated:

1. In the Ukrainian city of Stryj, occupied by the Polish forces, all the Ukrainian priests and many prominent Ukrainian patriots were arrested and thrown into prison; among others, Rev. Ostap Nizhankovsky, a former deputy to the Galician Diet, Rev. Andrew Pelensky, Rev. Father Lopatinsky, Rev. Father Pelleh, all of whom were shot down by Polish troops without trial of any kind in the early part of June, 1919.

In the Ukrainian village of Bortne, in East Galicia, a priest named Kaluzhniatsky was shot while at the altar engaged in the celebration of the Mass and the sacred vestments were torn from his body, the church was desecrated and many people were driven out through terror. The Polish officer had ordered them to disperse. Those who disobeyed the military order by remaining were shot in the church by the Polish soldiers. Five hundred Ukrainian churches were closed by the Polish military authorities, and about one hundred burned. Two hundred priests have been expelled from East Galicia and sent as prisoners to Poland.

2. An aged and venerable resident of the City of Sokal, in East Galicia, named Demchuk, 72 years old, was executed without trial.

3. The Basilian Monastery in Zhovkva (Zolkiev) was sacked and its valuable library and collection of rare and precious treasures were stolen and carted away. All the Basilian monks were arrested and interned.

4. In Domazhir the Ukrainian Catholic Church was desecrated by the Polish soldiers.

5. In Lemberg the Ukrainians were forbidden to hold religious services according to the Ruthenian Catholic ritual. Even funeral services according to the Ruthenian (Ukrainian) ritual were prohibited and all Ukrainians were ordered not to participate in such funeral ceremonies.

6. In Stanislav, after the occupation by the Polish troops on June 1st, 1919, the wounded and sick Ukrainian soldiers were removed from the civil hospital to the military hospital and many of them were killed in cold blood. The use of the Ukrainian language was proscribed in the hospital.

7. Defenseless peasants, of both sexes, in the district of Stanislav, were shot and wounded for no other reason than because they appeared in public without wearing Polish badges, as required by the Polish military rule for the district. At the railroad station in Stanislav two railroad engineers were executed for no other reason than that they had been in the employ of the Ukrainian Government. Many of the Ukrainian Intelligenzia who remained in Stanislav after the Ukrainian occupation were arrested and interned, and the more prominent of them were shot to death on the spot. The Jews in Stanislav shared the same fate as the Ukrainians. On the first day of the Feast of Pentecost 300 Ukrainian Jews were dragged out of their beds and flogged; some of them died from their injuries. On the second day of Pentecost the sidelocks of the Jews of the Orthodox rite, which are worn out of religious motives, were forcibly shorn from the Ukrainian Jews in the Stanislav district, so that they might be enumerated as Poles. The leader of the band which committed these outrages against the Ukrainians, both Christians and Jews, was one Polish Colonel Volgner.

8. The Polish officials in East Galicia, while taking census of the population, are making a futile effort to divide the Ukrainian people into ten different and distinct nationalities by applying to them local names; for instance, the Ukrainians who live at the foot of the Carpathian Mountains are called locally Boyki; those who live on the mountains, not far from Bukovina, are called Hutsuls; those on the plains, adjoining the Ukrainian province of Podolia, are called Podoliaki, and so on. Thus, the Poles propose to show a preponderance of Polish population over the Ukrainians in the census enumeration. The Ukrainian Jews are compelled by the military authorities to declare themselves Poles, and those who persist in claiming Jewish nationality or Ukrainian nationality are severely punished by the Polish soldiery.

It is respectfully submitted that in order to verify the truth of these reports of outrages and crimes committed against the Ukrainian population by the Polish military authorities, an investigation should be ordered either by the President of the United States of America, or by Congress, or by the Peace Commission now sitting at Paris; and that the Senate of the United States withhold the ratification of any treaty with the New Polish State as long as East Galicia is under Polish occupation.

UKRAINIAN NATIONAL COMMITTEE OF THE UNITED STATES.

(Very Rev.) **Peter Poniatishin**, Chairman;
Simon Yadlovsky, Vice-Chairman;
Vladimir B. Lototsky, Secretary;
(Rev.) **Nicholas Pidhorecky**, Theasurer;
Constantine Kircsow, Executive Member.

July 9, 1919,
70 Fifth Ave.,
New York, N. Y.

Замітка: З Канцелярії У. Н. Комітету звертають нам увагу, що в кількох перших примірниках меморіялу зайшла одна друкарська похибка, яку однак сейчас справлено, а тільки через недогляд вислано ошибочні примірники до українських газет.

Меморіял Українського Народного Комітету:

До Його Експеленції, президента Злучених Держав, Сенаторів Злучених Держав і Посиів Конгресу:

Український Народний Комітет Злучених Держав заявляє свій торжественний протест проти нападу польських військ на українську східну Галичину, а рівночасно звертає Вашу увагу на злочини, яких після достовірних відомостий, зібраних українським пресовим бюром в Парижи, у Франції, в теперішну пору докоює у східній Галичині польська армія під командою Гаслера, яка складеть ся з частини американських горожан польського походжеиня. Вона під претекстом привернути лад у східній Галичині допустила ся численних злочинів і жорстокостий над українськими цивільними населенцем і не беручим участи у війні, на доказ чого наводять ся тут тих кілька подробиць:

1. В українськім місті Стрию по занятю польськими військами арештовано богато українських священиків і патріотів-і запроторено їх у тюрму: поміж иншими о. Остапа Нижанковского, давнійшого посла до галицького сойму, о. Андрія Пеленського, о. Лопатинського і о. Пеллеа застрілени польсько-католицкого обряду є заказані, а Українцям дано приказ не брати участи в тих церемоніях.

6. В Станиславові, по занятю міста польськими військами дня 1. червня 1919, ранених і слабих українських жовнірів забрано з цивільного шпиталю і численних з них помордовано холоднокровно. В шпитали заборонено говорити по українськи.

7. Безборонних селян з околиці Станиславова, без огляду на пол, стріляють і ранять без ніякої иншої причини, як та, що вони показали ся на публичних місцях без польських кокардок, як того домагасть ся польський військовий приказ, виданий для тої околиці. На зелїзничій стації замордовано двох зелїзничих машиністів без ніякої иншої причини, як та, що вони служили переде українському правительству. Богато з української інтелігенції, які по польській окупації міста остались, арештовано й інтерновано, а більше визначних на місци застрілено. Жидів в Станиславові стрінула тасама доля, що й Українців. В перший день жидівских Зелених Сьвят тисяча Жидів вигнано з ліжок і вибито. Деякі з них померли наслідком одержаних покалїчень. Другого дня жидівских Зелених Сьвят насильно обкарано пейси всім Жидам в околиці Станиславова, а тій цїли, щоб українських Жидів можна було зачислити за Поляків. Провідником банди, які поповнили всї ті насильства над Українцями, однаково над християнами і Жидами, був польський полковник Волгнер.

8. Польські урядники, переводячи конскрипцію в східній Галичині, роблять розпучливі змагання, щоби поділити Українців на десять ріжних віддільних національностий, надаючи їм льокальні назви. Приміром Українці, які живуть в підгірських сторонах Карпат, мають льокальну назву Бойки. Ті, що живуть в горах недалеко Буковини, називають ся Гуцули. Мешканці низин, прилеглих до української провінції Поділє, називають ся Подоляки і т. п. Отже Поляки роблять то з тій цїли, щоби доказати, що польське населенє є численнїйше від українського. Військові власти приказують Жидам записувати себе Поляками, а всі ті, які настоють, щоб їх записано яко Жидів, підпадають жорстоким карам зі сторони польського салдацтва.

Тому уважимо предкладасть ся, щоби для стверджени правдивости тих вістий про насилства і злочини, доконувані польськими військовими властями над українським населенем, Президент Злучених Держав, або Конгрес, або мирова конференція, відбуваюча тепер засїданя у Версалю, приказали зарядити слїдство і щоб Сенат Злучених Держав держав ся ся від ратифікованя всякого мира з новою польською державою, доки східна Галичина буде під польською окупацією.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ КОМІТЕТ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ:

о. Петро Понятишин, голова;
Семен Ядловський, заступник голови;
Володимир Б. Лотоцький, секретар;
о. Микола Підгорецький, касиєр;
Константин Кирчів, член Екзекутини.

Дня 9. липня 1919.
70 Fifth Avenue,
New York, N. Y.

НОВА УКРАЇНСЬКА КНИЖКА В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ.

Накладом У. Н. Комітету появила ся з друку нова книжка в анґлійській мові про українські справи. Книжка має заголовок **Ukraine on the Road to Freedom** (Україна на шляху до волї) і має 19 уступів, які містять ся на 5 аркушах паперу (80 сторін).

Зміст книжки такий:

1. From President Wilson's Memorial Address in France. 2. Ethnographic Ukraine. 3. Ukrainian Memorial to the President of the United States. 4. Memorial Drawn up to President Wilson by the Ukrainian National Council of Lviv. 5. Historical Background of the Struggle of the Nationalities of Galicia. 6. West Ukraine (Statistical Survey). 7. Kholm. 8. The Problem of the Ukrainian Province of Kholm. 9. The Ukraine (From the Edingurch "Review."). 10. The Ukraine, a New Nation. By Frederic Austin Ogg. 11. The Ukraine, Past and Present. By Nevin O. Winter. 12. The Economic Importance of the Ukraina. 13. A Ukrainian Address in the Former Austrian Parliament. 14. Resolutions Drawn up to President Wilson by the Mass-Meeting at Cooper Union Hall on January 16, 1919. 15. Ukraine and Russia. 16. Polish Imperialistic Designs Towards East Galicia. 17. The Imperial Academy of Sciences in Petrograd and the Ukrainian Language. 18. A Song without Words; a Story Reminiscent of the Tsarist Rule in Ukraine. 19. The Flight of the Three Brothers from Azov; a Poem Translated from the Ukrainian.

По українськи сей зміст представляють ся так:

1. З промови пред. Вілсона на „Меморіял Дей" у Франції (в якій він остро осудив усякі тайні змови міністрів проти волї народів). 2. Етноґрафічна мапа України з усякими короткими відомостями про Україну і її теперішну боротьбу). 3. Меморіял У. Н. Комітету до президента Вілсона (з падолиста 1918). 4. Меморіял галицької Української Народної Ради до президента Вілсона. 5. Про історичну основу національної боротьби в Галичині (спеціяльна стаття). 6. Західна Україна (Статистика, Буковина і угорська Україна). 7. Холмщина (стаття проф. Савченка). 8. Холмщина українського краю. Холмщина (спеціяльна стаття). 9. Україна (дуже добра стаття з поважного анґлійського квартальника п. з. „Ді Еділбоґг Рівю"). 10. Україна, нова нація (стаття проф. Фредеріка Остина Ога). 11. Україна, її минуле й сучасне (стаття Невіна О. Вінтера). 12. Економічне значінє України (з вавитинтової урядової часописи). 13. Українська бесїда в бувшім австрійськім парляменті (промова посла Семена Вітика з 7. марта 1918). 14. Резолюції з українській маніфестації в Ню Йорку, дня 16. січня 1919). 15. Україна і Росія (нота Гр. Сидоренка до мирової конференції в Парижи). 16. Польські імперіялістичні плани супроти східної Галичини (нота д-ра Василя Панейка до мирової конференції в Парижи). 17. Імператорська Академія наук в Петрограді про заборону українського слова. 18. Пісня без слів (обовіднене після правдивої події на Україні). 19. Про утечу трох братів з Азова (українська дума в анґлійськім перекладі пані Florence Randal Livesay з Канади).

• • •

Статї вибрані такі, що саме вони тепер якраз під пору. Є статї про Україну, про Галичину, про Холмщину і про теперішну боротьбу Українців проти ворогів сих наших країв, а також про дипльоматичні і політичні заходи американських Українців і наших делеґатів в Парижи для тоїсамої цїли. Крім того додано статю про знесенє заборони на українське слово в Росії в 1905 році і два уступи літературного змісту.

Ся книжка тепер дуже добре послужить для поінформовання анґлійського сьвіта в Америці і в Европі про відносини на Україні і про українські політичні домаганя.

У. Н. Комітет розсилає книжку всім визначнійшим газетам і видавництвам в Америці, Канаді і в Европі, а також сенаторам, конгресменам, міністрам, політикам і бібліотекам.

Загалом У. Н. Комітет вишле в сих днях около 4.000 примірників сеї книжки.

Решту повинні зробити українські товариства і всї наші патріоти по всіх містах Злучених Держав і Канади. Вони повинні купити по кілька книжок і післати місцевим газетам, впливовим Американцям, бібліотекам і т. д. В той спосіб звернуть У. Н. Комітетови бодай частину накладу, а рівночасно причинять ся до оборони рідного краю перед широкою публичною опінією в Америці, якої голос в найблизшім часї може мати велике значінє і для нашої слушної справи, а головно для оборони галицької України перед польським наїздом.

Ціна одного примірника сеї нової української книжки в анґлійській мові виносить 40 центів, а з почтовою пересилкою 50 центів.

Хто замовить 5 примірників, платить тільки $2.25; хто замовить 10 примірників, або більше, не платить почти. Замовленя посилати на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL COMMITTEE,
70 Fifth Avenue, Room 1008, New York City.
Український Народний Комітет.

ПРОТЕСТАЦІЙНІ ВІЧА.

18. Істгемптон, Масс.

Дня 15. червня б. р. в нашій місцевости скликано збори в домі М. Приступи під ч. 4 Емеральд Плейз.

Нас тут є небогато, лиш около 60 Українців і Українок разом, але на збори прийшло заледви 16 осіб. Не знати, яка тому причина: чи люди цурають ся українського язика, того, що його мати рідна в краю з маленької молодости учила, чи встидають ся перед Поляками своєї народности, чи може удають Поляків, підпихають ся під їх шкіру та тїшать ся надією, що в краю під ляським пануванем будуть наставниками, які будуть гнобити і збиткувати ся над українським мужиком, як за часів панщини. А може мають надію, що в краю отримають який уряд і рікату шапку? О, Братя Українці, не майте такої надії, бо се є держава польської буржуазії, яка дасть урядову працю лише своїм вітрогонам і черватим дармоїдам. Та держава навіть і свого Поляка, хлібороба і робітника, не дасть до служби урядової, бо вона бажає, щоби хлоп робив на пана в поли по 16 годин денно за лиху заплату.

Але все таки найшла ся тут горстка сьвідомих Українців, котрі відчули гірку і тяжку неволю свого бідного поневоленого народу і своєї родини в рідним краю, котрим тепер навіть заборонено по українськи говорити, котрим церкви позамикали прокляті Ляхи, щоби в своїм рідним селї не могли помолитись і заспівати „Господи помилуй", але хочуть, аби наш український хлоп з жінкою і дітьми ішов 4 милї, або більше, до міста до костела, бо по селах костелів нема, тільки наші церкви, і хочуть, аби в тім костелї слухав наш українець незрозумілої відправи і співав польські „годзінкі". Але прийшов час, як наш незабутий поет і кобзар Тарас Шевченко сказав, що „встане Україна, сьвіт правди засьвітить, і помолять ся на волї невільничі діти".

Отже ми, відчувароки кривду нашого народу і варварський наїзд Ляхів на українську землю, всі як один проти ляцьких Гунів запротестували, -зложилисьмо по 2 доляри і вислали один протест на руки американської делеґації в Парижи, а другий подібний до Вашінґтону.

За решту готівки, що лишилась, ухвалилисьмо дня 22. червня б. р. заложити українську читальню — першу в нашій місцевости. Дісали приступило до сеї читальні 16 членів, але маємо надію, що в будучности всї Українці і Українки згуртують ся і будемо як нарід, а не, як до сего часу було, що вам добре є знане...

Всім жертводавцям, котрі причинились до так важного діла в сю критичну хвилю, проти ляцького наїзду, складаєть ся щиру і сердечну подяку.

ЗА КОМІТЕТ:
М. Приступа, предс.
Ю. Рижик, секр.

Просимо инші українські газети, щоби також помістили нашу допись.

19. Ню Брітен, Конн.

Дня 11. червня с. р. відбулося в Ню Брітен, Конн., в українській гали загальне віче всіх тутешних братів і товаристів в цїли запротестовати проти ляцького брутального наїзду на наш край.

Пан С. Гонтарський отворив віче, закликуючи зібраних до вибору предсідателя, і на се становище вибрано одноголосно о. Й. Пелехович, тутешного угро-руського пароха.

Відтак покликано на секретарів пп. Н. Настина і Я. Пелеховича, студента Пенсильвенійського Університету, а на касієра п. М. Селемона.

о. Пелехович забрав голос і ярко змалював теперішні відносини в нашій вітчині. Слухачі гірко оплескували його промову, так що кілька разів мусів перервати свою бесїду, а з найбільшим сензацийним приняли його промову тоді, коли він, порівнуючи боротьбу українського народу з боротьбою Злучених Держав проти Анґлії перед півтора сотками років, висловив надію, що коли всї українські одиниці візьмуть чинну участь у визвольнім руху, то великий український нарід не лише що висвободить ся зпід ляцького ярма, але навіть стане в ряді могучих держав Европи.

о. Пелехович прочитав деякі точки копії телеграми Західної України, яку недавно одержав від проф. Савченка з Парижа, а в якій говорило ся, що Поляки рівночасно з московськими большевиками вдарили на галицьких Українців, так що Поляки загнались аж за Броди, а большевики відтяли галицьких Українців від війск Петлюри.

По палкій промові одобрено одноголосно проєкт о. Пелеховича вислати пять каблеґрам до американської делеґації в Парижи, а пять телеґрам до Вашінґтону, а то від тутешної парохії і від чотирох братств: св. Петра і Павла У. Н. С., св. Володимира У. Н. С., братства Провидіня і братства Січи.

Не наводимо змісту телеґрам, бо всї вони знані.

Відтак о. Зацерковний, тутешний парох, забрав голос і заохотив зібраних до складання жертв, даючи сам добрий примір, бо перший жертвував 34 доляри; почім о. Пелехович продовжав свою промову, представляючи слухачам горе, нужду і недолю, спричинені варварським наїздом польських імперіялїстів, і роблячи болючі закиди тутешній українській громадї, що підчас коли инші сотками а й тисячами долярів причиняють ся до визволеня нашої поневоленої Неньки України, то тутешна громада спить і не відчуває тої страшної неволї нашої вітчини.

Тоді забрав голос п. Н. Настин і пояснив, що хоть тутешна українська громада не може похвалити ся такими успіхами жертволюбивости як инші громади, то все таки має вже зібраних около 190 долярів на визволене Галичини і прочих українських земель.

Отже хоч не богато, а все таки гроші вже є і треба їх післати. Але де? — Одні кажуть: на руки Українського Народного Комітету, другі: на руки Федерації. І здавало ся, що ось тут прийде конець віча, бо вчинилась неабияка метушня, бо одні хотїли так, а другі инакше. В тій метушні забирає голос п. Н. Настин і пропонує, щоби не було ані по волї одних, ані по волї других, вислати гроші впрост до Парижа на руки української делеґації.

Се внесене попирає о. Пелехович, зганивши остро всяку незгоду партійну в так важній хвилї, коли наша Мати-Україна находить ся в так страшнім і невідрадним положеню.

„Ви, тутешні громадяни, — говорив він — подібні до тих братів, що хотїли ставити хату. Принесли по кілька дощок, а ще, не почавши будови, почали сварити ся, в котрій кімнаті котрий з них буде спати. Ще нема свобідної України, а вже свариться, котра партія перша. Не пора вам сваритись. Вороги України є кождий, хто в теперішній хвилї чинить незгоду. Я переконаний, що і Федерація і Український Народний Комітет лише радіти будуть, скоро дізнають ся, що і ви положили свою лепту на народний жертвенник. Пішлїть гроші просто до Парижа та повідомлять Укр. Нар. Комітет і Федерацію, а одним і другим вчините радість, бо одним і другим годить лиш о се, щоби кождий, хто зве себе Українцем, доказав се ділом".

Посипались оплески і всї одноголосно рішили вислати гроші впрост до Парижа.

Тепер вже почали спокійно іти наради. Вибрано комітет, котрий має колектувати що місяця жертви на освободжене Неньки-України, а кромі того рішено частїйше сходитись на патріотичні мітинґи, щоби в розпочатім ділї не упадати на дусї.

При тій нагоді зібрано жертви на післане каблеґрам і телеґрам.

Надія є, що розпочате діло увінчаєть ся успіхом. Не забуваймо лише, що працювати для визволеня України зі страшної неволї — се наш обовязок. Буде спати один, буде спати другий, буде спати ціла громада, то ворог спокійно розгосподарить ся в нашім домі. Не кажи, що як инший дасть, то без тебе обійдеть ся, бо ти тоді не Українець. Ти ворог і зрадник України!

Тому, братя Нюбрітенці, коли ви так хорошо зєднали ся для народного діла, то держіть ся кріпко! Геть з крамолами і не будьте подібними до тих братів, про котрих чулисьте на вічу.

На вічу промовляв також один Поляк, Антоні Щепанські, котрий сказав, що як Поляки, так і Українці мають спільного ворога, а ним є польська шляхта. Він висказав надію, що той спільний ворог мусить пропасти, коли весь робучий нарід як один стане против него, і пожелав Українцям як найкращих успіхів в боротьбі против сего спільного ворога.

Зайшов також один малий випадок, а то тим, що один большевик з Гартфорду, думаючи, що розібє нам віче, попросив о голос, а ширивши його і представивши себе за Українця київського, почав говорити, що гроший не треба посилати до Парижа, бо гроші будуть скасовані. О. Пелехович з обуренем запитав його, чому він бере гроші, які дають йому в шапі? Люди обіцяли хотїли викинути його з галї і вже тягли його за ковнїр, але коли о. Пелехович сказав, що нехай лишить ся, бо може дечого доброго від нас навчити ся, коли перестане говорити, він, видячи, що не жарти, усів і сидів тихо до кінця віча.

Боже дай, аби і наші нюбрітенські Українці не остали ся позаду! І дасть Бог, що так станеть ся.

Н. Настин,
Я. Пелехович, секр. віча.

НЕ ДАЙТЕСЬ ОШУКАТИ.

З хвилею, як на сьвітовім горизонті почали появляти ся надії на скорий корабельно-пасажирський рух, спинений через пять літ великою війною, так зараз рівночасно з тими почали появляти ся ріжні ошуканці, які доси сиділи бездільно і лише чекали на відповідну хвилю, аби легким коштом збити собі капітал. Користаючи з того, що пасажирський рух до деяких країв Европи відбувать ся ще з великими трудностями, ці ошуканці стараються ловити людий і видирати від них великі суми гроший, обіцяючи їм вистарати ся о дозвіл на виїзд до старого краю.

Знаючи, що утомлені довгою розлукою зі своїми рідними чужинці-іміґранти бажали би на крилах злетїти в рідні сторони, — ті ошуканці спиняють їх помежи людьми, кажуть людям вибирати гроші з банків і вертати до старого краю. „А що — кажуть — до старого краю тепер пускають, але з дуже многими друдностями, то ви заплатіть нам кілька десяток долярів і ми постараємо сї для вас о скорий і безпечний переїзд".

Вправді до декотрих країв Европи можна вже тепер їхати, але доки у Злучених Державах істнує воєнний стан, доти американське правительство не позволе брати на корабель ніякого, хто не має пашпорту, від консуля своєї держави, або від консуля, що заступає тут інтереси тої держави, до котрої чужинець-іміґрант хоче повертати. Щоби одержати такий пашпорт, треба богато заходів і трудів, однак коштів при тім нема великих. Пашпорт на виїзд за границю коштує звичайно найбільше три доляри. А за такі пашпорти рівні ошуканці кажуть людям платити по 80, а то й 100 і більше долярів. Розумієть ся, що чоловік, котрий зложив собі тут пару центів і з нетерпеливостию очікує хвилї, аби міг поїхати до старого краю, платить стільки, скілько такий ошуканець скаже лише заплатити собі, щоби міг відїхати. Під сю пору федеральні власти в Ню Йорку пошукують за такими ошуканцями. Перед федеральним прокуратором в Ню Йорку явило ся минувшого четверга 30 чужинців, котрі ствердили, що за пашпорти вони поплаитли по 45 до 85 долярів. Вони подали адреси людий, котрі занимають ся таким ошуканством, і проти тих людий федеральні власти переведуть судову розправу.

Ми остерігаємо українських іміґрантів, що тепер до старого краю ще не вільно їхати. Остерігаємо також, аби не купували відтепер корабельних карт, бо опісля можуть нарікати. Жадна корабельна фірма не продає тепер карт подорожи до тих країв, де ще не вільно їхати. Українські іміґранти, котрі через довгий протяг часу при помочи мозольної праці зложили собі якийсь гріш, аби в старім краю побудувати собі ніжеся, не пропадайте, повинні уважати, аби той гріш не пійшов у чужі руки.

Звісне Американсько-Українське Бюро, котре довгий час містило ся під ч. 620 Іст Шеста улиця в Ню Йорку, перейшло на власність Українського Народного Комітету в Америці і містить ся тепер під ч. 30 Іст Сема улиця в Ню Йорку. З огляду на се, що Американсько-Українське Бюро є одинокою загально-народною інституцією, котра занимаєть ся переселькою гроший і продажею корабельних карт, американські Українці повинні звернути на се увагу і в кождій потрібній справі відносити ся з довірєм до сього бюра. Кождий Українець, виїзджаючи до старого краю, повинен купити собі шіфкарту в Американсько-Українськім Бюрі, а вже що найменше в котрійсь українській фірмі. Ніколи в чужинців. Підтірайімо і спомагаймо самі се. Американсько-Українське Бюро віднесеть ся до кождого чемно, чесно й услужно.

Се є наш народний обовязок підпирати свої інституції. Підпирати їх належить ся ще й через се, що ви будете певні, що вас там не ошукають. Коли буде можна висилати гроші до старого краю, то обовязком кождого Українця є переслати їх через Американсько-Українське Бюро, або через котрунебудь українську фірму. Треба однак уважати на ріжних „Українців", котрих тепер є богато. Всякі чужинці тепер оголошують ся, що вони є Українці. На се треба уважати, бо вони вміють добре натягати.

З огляду на се, як сказано вже висше, що Американсько-Українське Бюро є загально-народною інституцією Українців в Америці, обовязком кождого Українця є пересилати за його посередництвом гроші до старого краю і купувати у нього шіфкарти, будучи певним, що тут кождого услужно обійдуть і нікого не ошукають. Покищо до старого краю тепер ще не вільно їхати, а як буде вільно, то повідомить ся кождого через свою часопись.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читане веде до просьвіти, а просьвіта — се сила. — Пишіть по цінник книжок до друкарні „Свободи".

МОЖЕТЕ ВИСИЛАТИ ГРОШІ ДО ВАШОГО КРАЮ ЯК ПОПЕРЕДНО. ПИТАЙТЕ ЗА ЦІНАМИ І ІНШИМИ ІНФОРМАЦІЯМИ У

JOHN NEMETH STATE BANK

1597 Second Ave., NEW YORK

(Cor. 83rd St.)

41—

Dr. M. SMITH,

16 E. 7th ST., NEW YORK,

поле Церкви св. Юрія.

Говорить по українськи.

Tel. Orchard 6072

Лічить успішно

ВРОДЖЕНІ НЕДУГИ У МУЖЧИН І ЖЕНЩИН.

Також лічить недуги сінної, жолудка і проч. Застосовує найнадерніші електричні апарати. 58-69

Години урядові: від 8. до 10. рано, від 1. до 2. в пол. і від 6. до 8. вечером.

УКРАЇНСЬКА ВДАЧА.

(Допись з Джерзи Сіти, Н. Дж.).

Дуже гарно характеризує українську вдачу Француз Боплян, службенник польського гетьмана Конецпольського, великого ворога козаків, ще з початком сімнайцятого століття. Між иншим він каже про козаків таке:

„В них нема нічого простацького крім одежі; вони дотепні й проникливі, вибагливі й щедрі, не прагнучі богатства, але **страшенно цінять свою свободу**; міцні тілом, легко зносять жар і холод, голод і згагу. На війні витривалі, відважні, хоробрі, а навіть легкодушні — бо не цінять свого житя. На зріст гарні, проворні, сильні, з природи мають добре здоровлє і навіть мало підлягають хоробам; від хороби вмирають дуже рідко, хиба в дуже великій старости; здебільшого кінчають житє на ложу слави — вбиті на війні".

Як характеристика відносила ся до тогочасних козаків; а хто-ж сьміє заперечити, що ми не є їх потомки? Може дехто скаже, що за так довгий протяг часу ми могли затратити задля обставин декотрі прикмети; але певно не скаже, що ми **перестали цінити свою свободу!** Ми цінимо, може й перецінюємо і задля того робимо богато похибок. Ми дрожимо над нашою свободою, як мати над слабою дитиною, котра з надмірної печаливости нераз дитині пошкодить. Але ми любимо свободу, ми навчили ся її любити за стільки літ неволі.

Суворо карали козаків на Січи. За більші провини козак мусів викопати собі гріб, сам покласти ся до того гробу, а товариші живцем його загребали. Не було помилування, хиба що з низу або з волости трафила ся дівчина, котра сходила би його за свого чоловіка. Але широка козацька натура. Коли козак уважав, що його несправедливо покарано, а ще коли поглянув на дівчину, а вона не припала йому до вподоби, то звичайно махнув рукою та казав: „Єкраєш смерть ніж таке житє!"

Тісамі слова ми нині повторяємо: **„Красша смерть ніж ляцька автономія!"**

Дорогі Брата Українці! Не забуваймо, що на нас лежить великий обовязок. Даймо доказ, що ми є справді гідними потомками наших предків козаків. Розважмо, яких чудес ми можемо доказати, коли повернувшись до свого рідного гнізда, розіллємось по цілій широкій Україні... Всі средства самооборони є добрі, коли наша свобода загрожена. Не упадаймо на дусі, а радше скріпім сили наших знеможених братів за океаном. Найбільша жертва нехай для нас не буде завелика, а у відповідну пору даймо наше житє в обороні нашої Неньки України!

Осип Логин.

НАЦІОНАЛЬНА ІДЕЯ ПОЛЯКІВ І ПОЛЬСЬКИЙ ШОВІНІЗМ.

Коли приходить ся Українцеви оглядати польську минувшину і теперішність, то показуєть ся зараз, що пізнати польське житє і його зрозуміти як слід, не так то легко. Чим докладнійше придивляти ся власне до сього житя, тим більше видко, що се житє відмінне від нашого і що ріжницю видко не тільки тепер, але її видко також в минувшині, особливо почавши від XIV століття.

Не може бути завданем сеї статі виказувати сю власне ріжницю між польським і українським житєм. Ми хочемо звернути увагу тільки на деякі черти польського житя, на такі власне, які мали найбільший вплив на польсько-українські відносини.

Одною з дуже характеристичних черт польського народу є його національна ідея. Ся ідея у Поляків незвичайно розвинена, так що під тим оглядом наш нарід, з виїмком хиба галицьких і буковинських Українців, не може рівнати ся з Поляками. Ся ідея лежить у тім, що Поляки дуже сильно відчувають свою окремішність від инших народів. І се не тільки видко щодо більше чужих їм Німців, але таксамо до Чехів, Українців, Москалів, Білорусів, Литовців і инших. Словом, Поляки дуже виразно відділюють себе від близьких і дальших народів. Такого занепаду почуття окремішности, як се ми бачили часто у нас між тими людьми, які називали, або й ще називають себе „русскими", чи „Малороссами", у Поляків тепер не видко; їх було дуже мало і давнійше.

Польська шляхта все уважала себе чимось окремим, чимось иншим від наших аристократів, на приклад. Се видко з сього, що вона дуже нерадо ділилась властию з українською аристократією у своїй аристократичній Польщі! Тільки виїмково висші уряди в Польщі діставались українським аристократам.

А коли в XIX столітю знесено кріпацтво і широкі маси населеня покликано, хоч не зараз до політичного, але бодай до громадського житя, і сьвітогляд народних мас поширив ся, тоді національне почуте, почуте окремішности дуже зміцніло між широкими польськими масами. Се видко особливо при кінци XIX і в XX столітю.

Сьогодня кождий Поляк чує себе Поляком. Се міг завважити кождий, хто тільки мав до діла з Поляками. І се видко не тільки там, де Поляки живуть збитою масою, але се видко і по одиницях, які знаходять ся в чужім окруженю. Відступлене від своєї національности трафляєть ся між Поляками дуже рідко. А зверхною признакою сего є те, що кождий Поляк (особливо з Галичини) всюди говорить по польськи, коли він тільки знає, що його зрозуміють.

Сильно розвинене почуте окремішности викликало у Поляків любов до польскости; любов до польської минувшини, а в звязку з тим ідеалізоване польського житя. Ся черта розвинулась насамперед у польських аристократів, опісля перейшла на цілу польську шляхту, особливо від XVI століття почавши, і врешті обняла собою у XX столітю всї суспільні кляси.

Польська шляхта любила польське житє, любила Польщу, бо їй було добре жити в сїй Польщі. І власне вона тому ідеалізувала політичний і суспільний лад в Польщі. Вона була переконана в XVI і XVII столітю, що Польща, се побіч Англії найліпше під політичним оглядом уладжена країна. Тодішні польські письменники були сього погляду, що ніде не має „польський нарід" такої свободи, як власне у Польщі, розуміючи під „польським народом" польську шляхту.

Називаючи польську державу республикою, польська шляхта ставляла її щодо слави на рівні з давною грецькою республикою в Атенах, або римською республикою. Се давало їй змогу не тільки виправдати, але просто уважати історичною конечностию заведене кріпацтва в Польщі. Звісною, що як атенська так і римська республики, які взагалі в Европі уважано тоді яко славні твори людської культури, опирали ся на невільництві. І тому не чуємо між тодішними просьвіченими людьми у Польщі ласкавого слова для поневолених людий. Покривдженя широких народних мас не бачила ся шляхта таксамо, як не бачили ганьби невільництва навіть найбільше культурні люди між Греками і Римлянами. При такім способі думаня виходила Польща у шляхотської кляси ідеалом, який виріс на польськім ґрунті і якого не можуть у себе инші народи. А коли так, то сю Польщу, се польське житє варто любити. І польська шляхта дійсно любила його.

Правда, у XVII, а ще більше у XVIII столітю підносили ся з кругів шляхти голоси критики щодо політичного ладу (про суспільний лад не було мови) в Польщі, але сї голоси виходили власне тільки з любови до шляхотського польського житя і показались тільки тоді, як вже деяким розумнійшим політикам ясно стало, що шляхотська „золота свобода" виродилась у сваволю, викликує анархію і готова допровадити до цілковитого упадку польської держави. Се були голоси, як сказано, звязані з любовю до шляхотського польського житя, немов осторогі батька для своєї любої дитини.

По трох поділах Польщі, коли таким трагічним способом перервалось державне житє Польщі, любов до польскости не тільки не зменьшилась, але ще набрала більшої сили. Польська шляхта жалїє за втраченим раєм, вона живе своєю минувшиною, любить її і здібна посьвячувати ся за ідею незалежної Польщі.

Перша половина XIX століття аж до шістьдесятих років, се час героїства польської шляхти. (З инших кляс тільки міщанство, хоч в дуже малих розмірах, входить тут в рахубу). Се часи, коли польська шляхта бореть ся в рядах Наполеона I, бо вона сподівається ся, що Наполеон здобуде Польщу. Таксамо польська шляхта підносить повстанє передвісім проти Росії, в цїли відбудовання Польщі. Усе те гарні, хоч разом з тим прикрі картини з польської історії. Прикрі, бо зусиля були даремні, але гарні, бо вони звязані власне з любовю до свого краю.

Тільки у сїй любови виступили власне в першій половині XIX століття також і темні сторони, які кидають тїнь на сю любов. Вона дістає хороблиі признаки.

Ідеалізуючи польське житє, ідеалізуючи минувшину, польська шляхта і взагалі польська інтелігентна кляса не добачує сього, що сама польська шляхта богато винна в тім, що Польща впала. Вона складає вину тільки на сї держави, які її розібрали. Не оправдуючи зовсїм сих держав (Австрії, Прусії і Росії) з морального боку, всеж таки зазначити треба, що, розбираючи Польщу, розібрано тоді політичний орґанізм, який дуже мало показував здатности до дальшого житя.

Сього не хотїли власне зрозуміти Поляки і з сього вийшло у них, що Польща терпить не за свої гріхи, а за гріхи других народів, за людскість. („Польща терпить за мілїони", сказано одним польським поетом). Вона терпить тому, щоби своїм терпінем викупити людскість. Польща, се — Месія, спаситель людства.

Такі „месіянїстичні" думки сиділи в головах польських поетів XIX століття (найвиразнїйше їх видко у Міцкевича і Красїньского). Що се була хоробливa фантазія, се зрозуміле, але найважнїйше те, що такі думки, хоч не в таких поетичних формах, перейшли опісля на ширші маси. Результатом сього було те, що польська інтелїґенція зачала уважати свій нарід чимось красшим і висшим від инших народів, передвісім від своїх сусїдів, з якими Поляки мали до діла. Се допровадило врешті до національного шовінізму.

Ідеалізуючи польське житє, Поляки допровадили до того, що житє инших народів видавало ся їм чимось далеко низшим від польського житя, чимось негарним, суперечним з польським житєм і, врешті, вороким. І тому цїлком мусить бути зрозумілим фактом для нас, чому Поляки ворогували в XIX столїтю і тепер ворогують з усїми сусїдними народами: Українцями, Німцями, Білорусами і Литовцями (з Чехами їх ворожнеча найменьша, хоч все таки є, бо з Чехами сусїдують Поляки на невеликім фронтї), хоч з виїмком Німців, які панували над Поляками, ні один з тих сусїдних народів не рішав долї польського народу та йшов тільки по своїй дорозї до національного визволеня.

А ся черта польського житя набрала ваги особливо в XIX столїтю, відколи вона звязала ся з житєм широких народних мас. Стало ся власне так, що сей національний шовінізм, витворений польською інтелїґенцією, прищіплено широким народним польським масам. Не можемо входити в те, як се робилось, але хто інтересуєть ся сею справою, може заглянути до якоїнебудь книжки, де містить ся історія Польщі, написана Поляком. Там знайде він цїлий сей світогляд, про який ми говорили.

І нічого дивного, що така пожива мусїла пошкодити польському народови. Між широкими польськими масами бачимо сильно розвинене національне почуте, любов до свого народного житя

КОЛИ ВИ НЕ МАЛИ УСПІХУ В ПРИВЕРНЕНЮ ЗДОРОВЛЯ

ПРИЙДІТЬ ДО МЕНЕ

в кождою хронічною, нервовою або скомплікованою недугою, котра вимагає услуги спеціяліста. Дорога до сейчасового поворту до здоровля стоїть для Вас отворена. Моєю методою є вилечити кождого недугу і в сей спосіб дати висліди спричиняючи постійне поліпшене в нервівих і в ліченю.

Нечиста кров, Недуги скірні, Недуги нирок, Недомагання міхура, Простатиїс, Недуги жолудка.

Руптура і Гемороїди лічені з добрим успіхом без операції, Ревматизм, Біль серця, Нервове обезсилене, Пріщі, Біль голови.

Нервове почуте обезсилене, Нервове лихе травлене, Нервове вичерпане, Болі в хребті, Рани в устах і на язику.

Нечиста кров і недуги скірні лічені з добрим успіхом.—Модні встрикування і Сперум.

Спеціялістка висше 25 літ.

Порада даром.

Мої ціни є умірковані.

Всі другі недуги які є висліпом тих терпінь.

Dr. WILLMARTH, спеціяліст,

128 WEST 34th STREET, NEW YORK, N. Y.

Годині урядові: від 10. рано до 8. веч. З ВИЇМКОЮ ЧЕТВЕРТІВ, КОЛИ ОФІС БУДЕ ЗАЧИНЕНИЙ ЦІЛИЙ ДЕНЬ. В неділі і сьвята від 10. до 3. пополудни. 81—

УСПІШНЕ ЛІЧЕНЄ НЕДУГ ВОЛОСЯ.

КАЛЬВАКУРА ЗДЕРЖУЄ ВИПАДАНЄ ВОЛОСЯ.

МЕТОДА ЛІЧЕНЯ КАЛЬВАКУРОЮ є наукова і природна, яка приносить сталі успіхи.

П-ні Ліна Бельнерто, якої фотографію тут подаємо, прислала нам дуже цікаве письмо про визначні успіхи, як вона брала дітьми оснацуда методою Кальвакури. Ми радо вишлемо Вам копію її заяви.

П-ні Йоанна Мальйон пише: „Проба пачка викинула поріст нового волосся і я чувств так втішною, що посилаю замовлене на повну курацію".

Чи Ви терпите від порошів, випадане волося, завчасно сивіє, твердне або ділиться Вам волосє, сверобить Вас і лущить са Вам скіра на голові? Чи Ви є ось? або починаєте лисіти?

Признаки. Коли волосє чиниєся требіщ, огляньте уважно. Коли корінці волося білі, сухі, вінчні, зовір дайте; запобіжіть сему, коли хочете оздоровити волосє і поріст.

Дайте нам змогу переконати Вас, жадаючи Пробну порцію Кальвакури, якої метода здержить випадане волося, усуне порошї, сивину і скріпить поріст. Ми вишлемо пробку Кальвакури № 1 і інструкцию книжку про цікаве волосє, коли подасте нам своє імя і адресу і залучите 10 цент. срібком або марками на показа довіря і заплаіть до: 7 lac—

Успішна метода ліченя.

Зволікаєте є небезпечне. Коли терпите на якусь з повисших недуг волося, не вагайтеся сего, а старайте ся їй запобічи. Жадайте, щоб Вам вислано нашу книжку: „Побіда науки над волосїєм", і пробку средства Кальвакури

UNION LABORATORY,

510—E St., Binghamton, N. Y.

ЗРОБІТЬ СЕЙЧАС, ПОК НЕ ЗАБУТИ

НЮ ЙОРК ПЕРШИЙ!

На поклик Січи нюйоркські зійшло ся споре число щирої нашої мужни на січову раду, яка відбулась минуче цьої середи в У. Н. Домі. І хто був присутним на тій раді, той був сьвідком, як навіть старі наші батьки з козацькою охотою і завзятєм вступали в січові ряди, готові кождої хвилі до порахунку з ворогом нашого поневоленого народу.

По короткій, але правдиво козацькій дискусії всі одноголосно ухвалили, щоб рішучо розпочати акцію в справі приготовлня „в дальну дорогу".

В сю середу, 16. липня, відбудеть ся друга січова рада, на якій не повинно бракнути ані одного з тих Січовиків, котрі вже приступили до орґанізації, як також повинні явити ся всі ті, котрі бажають вертати в старий край для підмоги нашим борцям за волю свого народу.

При тій нагоді буде перша лекція по січову карність і дисципліну, що кождий, бажаючий бути правдивим Січовиком, мусить знати і розуміти.

Нехай ніхто не попадає в невіру; що буцімто нам не вільно орґанізувати ся в січові карні ряди для добра свого і цілого нашого народу. Ні! Нам не лише вільно орґанізуватись, але теперішна хвиля вимагає того, що ми мусимо бути всі орґанізовані в січові кадри, бо се наш „лебіґ" обовязок. Инакше ми не маємо права звати себе Українцями!

Січова орґанізація є законно зачарторована на цілу Америку і під її чартером маємо повне право орґанізувати весь український загал в тій дружині. Січ ім. Хмельницького в Ню Йорку, яко перший відділ Січової Орґанізації, докладає всіх старань, зоя стати першою в орґанізованю нашої мужни, і тому кличе всіх, в кого ще бість ся щире українське серце, хай приходить на раду і вступає в ряди, бо тепер такий час настав, що лише із зорґанізованою силою сьвіт считить ся.

Не Українець той, хто каже, що вже запізно збиратись. Ми повинні по рутенську хоробу, с лінивство і бідужність протнути від себе на чистим вітри раз на все.

Січова трубка кличе всіх: „Збирайте ся в похід! У бій за правду і волю!"

Січ ім. Хмельницького в Ню Йорку.

УКРАЇНЦІ В ЧІКАГО.

Пекло лютує в нашім краю. Бішені ляцькі собаки мордують безпощадно старців, жінок і дітий. Безчестять наші церкви і при вівтари убивають сьвящеників. Сьвяті тайни викидають на зневагу. Без суду вішають і розстрілюють. Потомки тих Ляхів, котрих наші прадіди розбили під Корсунем, під Жовтими Водами, під Зборовом, потомки тих трусів, котрі на саму звістку „Українці йдуть" вивтікали до ноги зі страху під Пилявцями — правнуки трусів — труси знущають ся днесь над безборонним народом. Користають з того, що 100.000 наших хлопців в італійськім полоні, що малочисельна наша армія не має оружи. Свою ляцьку відвагу показують, убиваючи безборонний нарід.

Страшні вісти приходять що дня. Церкви позамикані, українська мова заказана, всі найчільнійші наші патріоти або повбивані або у тюрми. Ляхи рабують, палять, мордують.

Татари — сьвятці проти Ляхів, бо бісурмени шанували чужу мову і віру. Татарські орди не лютували так, як ті мерзенні труси пустошать наш край.

А зі всіх найстрашнійша вість тота, що рада в Парижи віддала нас на поталу Ляхам.

Чи чуєте, сини та доньки України? Чи прістанете на се, щоби Ви і Ваші діти пійшли під ляцьке ярмо?!

Коли будемо мовчати, коли не добудемо всьої енерґії, запечатана доля наша і поколінь по нас.

Вставай, український народе, здійми ся до боротьби усюди, де живеш! І тут в Америці згуртуймо ся разом і піднесім такий крик, щоби почув сьвіт цілий, щоби почув і президент Вілсон, котрий нас Польщі в неволю підписав.

В НЕДІЛЮ, 20. ЛИПНЯ 1919 р., о годині 2-гій пополудни всі Українці в Шікаго зберуть ся разом на Райс ул. при Оклей, побіч української церкви св. Николая.

Мами! Беріть малі діти на руки і приходіть. Як хто хорий, кажи себе нести, а явись! Не сьміє бракувати ні одної української душі. Всі, всі станемо до протестаційного походу проти Польщі. Се буде жалібний похід українського народу. Не беріть з собою жадних братських відзнак. Кождий дістане відзнаку чорну, жалібну, тут на місци.

О годині 2-гій відправить ся богослуженє за мучеників, помордованих Ляхами, в церкві св. Николая при Оклей ул.

О годині 2.30 похід пійде улицями Chicago Ave., до Ashland Ave., до Division St., до Robey St., до North Ave., до Wicker Park Hall.

ТУТ БУДЕ МАСОВЕ ПРОТЕСТАЦІНЕ ВІЧЕ.

Крім своїх будуть промовляти бесідники айриський, литовський і жидівський.

Всі Українці мусять стати до походу разом. Ся манїфестація має вказати, що між Українцями нема ні одного, котрий годить ся бути в ляцькій неволі.

Ні конний, ні автомобілів не буде. Пійдемо всі улицями разом з терневим вінцем, з відповідними написями на чолі. Пійдемо з піснями „Ще не вмерла Україна" і „Ви жертвою впали". Просить ся дерігентів, щоби ті дві пісні вивчили як найбільший гурт народу, щоби ті пісні співати масово. В церковній галі св. Николая буде відбувати ся мушітрд до походу кождого дня, починаючи з неділі, 13 липня. Кождого дня о годині 8-мій вечером маршові вправи. Просить ся усіх січовиків і бувших військових людий, щоби на ті вправи всі явили ся, щобисьмо мали кілька сотень вимуштрованих до походу.

Най жиє одна, неділима Україна від Сяну аж по Каспійське і Чорне море! Най жиє великий український нарід, сильний любовю волі, сильний єдиностию у боротьбі з ворогами.

М. У. Н. Комітет.

ПОКЛИК ДО УКРАЇНЦІВ У ПІТОБУРЩИНІ.

Манїфестаційний Комітет міста Пітсбурга отсим повідомляє всіх Українців замешканих в сім місті і околиці, що:

ДЕНЬ 20. ЛИПНЯ С. Р.

(в неділю) є днем величавої манїфестациї і протесту

проти розбою, якого допустили ся польські наїзники в Галичині.

Повідомляєть ся, що Центр. Комітет в справі манїфестациї поробив всі можливі заходи, а дальше стоїть з заявними руками. Чому? Бо Комітет робить понад силу, з трудами, з перепонами, а решта лишуєть солодким сном і спит, не прокидаючись.

Комітет приготовив, що конечне вистарав ся о позволенє у властий, а дальше робити не може.

Ніхто, як з тутешних так і околичних, до сеї пори не дав про себе знати — що роблять, що думають, чи є вони, чи зовсім нікого нема. До сеї пори Центр. Комітет не знає, кілько відки і хто возьме участь в сій манїфестації. Вправді трохи людий зголосилось, але то замало! Манїфестація з таким числом людий відбудеть ся, можеб, бо се було би тільки комоpитацією, і то не для Комітету, але для українського народу і його справи.

Ляхи на тім користають. Висьміють нас другі за нашу трусливість.

Чи Ви не бачите, чи не чуєте, що діять ся на Вашій оборі, у Вашій хаті? Чи думаєте, що як Ляхи загарбали наші села та землю, то вже нам нічого не робити? Чи маєте опустити руки і спокійно пхати голову в ляцьке ярмо? А ти, сину великого українського народу, дивиш ся на се холодно? Не відчуваєш сього? Не бодиць се тебе? І ти, котрий тікав від польського кнута, тікав з того „Еліпту" з „дому неволї", а голоді і нужді заблукав ся тут до Америки, відітхнув, зложив голову на мягку постіль і заснув?!... Не чуєш? Забув?! Ану, пійди тепер туди і подивиси ся гоpо. Що там побачиш? Трупи на трупі! Се твій старий батько, мати, твоя сестра і горлиця, а брата твого за шарські ворони вже давно крукам порозносили. А ляцька орда гуляє! Гуляє, бо нема кому вхопити за сокиру, косу та висїчи те проклете кодло.

А нас тут так много! Нічого не робимо! Сумуємо, сердеги, що в нас відвари мало. Ох, крови козацька! Тобто козацького знеси ся?

Народе! Ти вибрав Центральний Манїфестаційний Комітет і вложив на него обовязок. Сей комітет не для слави, а з повинности приняв сей обовязок і правдиво. Памятати треба одначе, що сам комітет з одним чи двома братствами до походу не виступить.

Ми маємо йти всі! Всі як один: мужі, жінки, дівчата, діти! Ми всі терпимо. Нас всіх однаково заподіяна Ляхами кривда болить.

Ми не справляємо жаден комерц, жадної гульні. Справляємо сумний похід по тих нещасних мучениках, які впали трупом від ляцької руки. Справляємо манїфестаційний похід, аби показати перед чужими народами, що ми нарід правди і волї. Підносимо протест, апелюємо до цілого сьвіта і доказуємо, що нас, 40-мілїоновий нарід, кують в ноші кайдани, і то вже не Турки, Татари, не Росія, Австрія, а кровожадні зьвірі Ляхи.

Ми маємо прийти всі як один на 20. липня с. р. до міста Пітсбурга і тут під саме небо піднести могучий голос протесту. Хто відмовить ся від участи в сій манїфестації, той не сьміє себе Українцем звати! Хто не виступає явно, той тимсамим ворогами помагає. Час недовгий. Всього кілька днів. Тому Центр. Комітет кличе до всіх Українців в Пітсбурщині, без ріжниці на партій й погляди, і взиває зголоситись до Центр. Комітету, котрі ще не зголосились. Без відповідного числа участників комітет походу приготовляти не може.

Се справа народна, загальна, не партійна, не особиста, за гонори чи гроші.

Будьмо сильними, а не ворогами українського народу!

Центр. Маніф. Комітет в Пітсбург, Па.

Голосити ся треба на адресу секретаря: John Choma, 705 Mint Way, S. S. Pittsburgh, Pa.

ФІЛЯДЕЛЬФІЙСЬКИЙ СПЕЦІЯЛІСТ ДЛЯ МУЖИН І ЖЕНЩИН.

Доктор Васерман, який лічить успішно хороби жолудка, легких, серця, утроби і нирок, ревматизм і всі недуги крови і скірні вилічить в як найкоротшім часі так, що не потребуєте переривати своєї роботи.

Його офіс має нову машинерію до бадання і ліченя недуги. Він також уживає X-RAY машини, яка є необхідна для лікаря. Перша візита є у него за дарма тому, щоби переконати ся чи можна вилічити чи ні, возяли невилічимої недуги він бересь лічити. 106—

Doctor WASSERMAN, 1835 ARCH STREET, PHILADELPHIA, PA.

Офісові години від 9. рано до 8. вечер. В неділї від 10. рано до 2. попол. Голосить ся особисто, бо почтою не лічу. Можете говорити по українськи.

Др. КАУФМАН ГОВОРИТЬ ПО УКРАЇНСЬКИ

Єсли хочете совісної поради в якій небудь Вашій недузї, Прийдіть до д-ра КАУФМАНА, з ним в рідній мові поговорите, він Вам скаже відразу, і пізнає ся на Вашій недузї, чи Вам лічене що поможе.

Др. Кауфман лічить всі отсі недуги: МУЖЕСЬКІ і ЖІНОЧІ. Задужу систему лічить новою машиною примінюючи електрику і помповане воздуху. ДР. КАУФМАН лічить затроєнє і неправильности крови, ревматизм, ломане костий, болї голови, завороти, болї крижий, недуги жолудка, катар легких і жолудка, нирок, міхура, паралїж, випадане волося. Лічить всї жіночі недуги, яко АКУШЕР СПЕЦІЯЛІСТ. ЛІЧИТЬ УСПІШНО ІНФЛЮЕНЦУ І ЗАПАЛЕНЄ ЛЕГКИХ.

Др. КАУФМАН 111 East 7th Street, NEW YORK

Год. офісові: що дня від 9. рано до 9. веч., в неділю від 9. рано до до ч. пополудни. — Телефон Орчард 6352.

НЕДУЖІ МУЩИНИ І ЖЕНЩИНИ 3 Detroit, Mich.

Коли Ви не могли найти доси пільги у Ваших терпінях і чуєтесь зневірені та втратилисте надію, то зголосіть ся і віддайтесь безплатним оглядинам; переконайте ся що я можу для Вас зробити. Я маю 17-літну практику медичну і операцийну у лїченю ХРОНІЧНИХ, НЕРВОВИХ І ЗЛОЖЕНИХ НЕДУГ МУЩИН І ЖЕНЩИН, а Ви осягнете користи з мого досьвіду кождого разу, коли лише мене відвідаєте. Я приміняю для Вас найновійші наукові методи лїченя, так електричні як і медичні, якими розпоряджаю. Колиб після моєї опінії я не міг би Вам помочи, то я не хочу Ваших гроший. Коли Ви в недужі, немічні, нервові або вичерпані, порадьте ся мене ще нині.

МУЩИНИ І ЖЕНЩИНИ

котрі терплять на ХРОНІЧНІ, НЕРВОВІ, КРОВНІ, СКІРНІ АБО ЗЛОЖЕНІ НЕДУГИ, АБО КОЛИ ВИ Є ДІТКНЕНІ НЕДУГАМИ ЖОЛУДКА, КИШОК, УТРОБИ І НИРОК, АБО КОЛИ МАЄТЕ РЕВМАТИЗМ, БОЛІ В КРИЖАХ І СУСТАВАХ, УТРАТИ АПЕТИТУ, БОЛІ ГОЛОВИ, ЗАПІР, ЗАВОРОТИ, КАТАР ГОЛОВИ, НОСА І ГОРЛА, ПОРАДЬТЕ СЯ МЕНЕ.

НЕ ВИТРАЧУЙТЕ ВЖЕ БІЛЬШЕ ЧАСУ НІ ГРОШИЙ.

Мої офіси є заосмотрені новими електричними і механічними апаратами, які дали поміч, коли другі методи завели. 144—

Сотки операцій як у мущин так і женщин уникнено через скоре і властиве застосуванє наукових метод.

Мої ціни за лїченє є дуже умірковані і не більші тих, які Ви можете і хочете заплатити за поміч і користь яку я Вам уділю.

ПАМЯТАЙТЕ. Порада і ОГЛЯДИНИ даром. Зволікане, недогляд і невластиве лїченє є небезпекою. Прийдіть до мене, коли потребуєте помочи досьвідченого і у все заосмотреного спеціяліста.

Години принятя: від 9. до 4. попол. і від 6. до 8 веч. Dr. RUSSELL, В неділї і сьвята від 10-ої до 2-гої в пол.

176 E. Jefferson Ave., одні двері на схід від Вудвард. DETROIT, MICH.

Звісний Dr. GREY Спеціяліст

ПОНАД 30 ЛІТ В ШТУЧНІМ ЛЇЧЕНЮ ЕЛЕКТРИКОЮ

117 E. 17th St., БЛИЗЬКО UNION SQUARE New York City.

Він уже вилїчив тисячі людий і бажав би і Вас вилїчити, коли терпите на нирки або міхур, скірну недугу, ечему, пропуклину, гемороїди, фістулу, ревматизм, невралгію, нервовість, болї крижий, слабости носа, горла і жолудка, кашель, заступу. Запалене легких або всяку іншу хронічну недугу. Коли лікар, який лїчив Вас ще не вилїчив Вас, ідіть до добре звісного і давно основаного офісу д-ра Ґрея, бо він вилїчить те, чого другі не могли.

ПОРАДА ДАРОМ. — ЛІКИ $1.00.

За професійну обслугу числить низькі ціни.

Години: від 9-ої до 8-ої; в неділї від 9-ої до 3-ої.

КОЛИ ЧОЛОВІК Є ХОРИЙ

ТО ПЕРШОЮ РІЧИЮ, ЯКУ ВІН ХОЧЕ ЗНАТИ Є „ДЕ ЗНАЙТИ ДОБРОГО ЛІКАРЯ".

Коли зверните свої кроки впрост до заведеня Др. Кафмана, 607 Маркет Стріт, Філядельфія, то знайдете практичних спеціялістів за якими шукаєлисте без страти часу і гроша на йнших лікарів.

Коли його відвідаєте то зауважите, що лікар у нього дуже обережний в видаваню лїгнозы нашої слабости; то є, що він шукає докладно нашо Ви хорі. Його заведенє є заосмотрене в модні і докладні апарати, так що коли потреба аналїзи крови, хемічної аналїзи мочи, оглянення лучами Х-ей, або що иншого, то він має під рукою для Вас. При помочи тих розслідів докладних дуже обережений

МЕДУГИ МУЩИН

Я є одиноким спеціялїст надут мущинами з Пітсбурґу, котрий говорить по українськи.

Особливо слушний, найуспішнійший і заслужений на довіре спеціялїст надут мущинами, котрий тепер своє знане і довголїтну практику віддає для услуги недужих.

DOCTOR LORENZ

11. поверх, фірмт. 78-89

644 Penn Ave., Pittsburgh, Pa.

Урядові годині: Щодня від 9. рано до 8. веч. В неділї від 9. рано до 8. веч. В неділї від 10. до 2.

МОЧОВІ ВІДХОДИ

регулят в 24 ГОДИНАХ

Кожда пачка має напись з Midy

Уникайте подобів.

ДР. ІВАН СМІТ

ЛІКАР УКРАЇНЕЦЬ. — СПЕЦІЯЛЇСТ ОПЕРАТОР.

ДОКОНУЄ НАЙТЯЖШИ ОПЕРАЦЇЇ МУЩИН, ЖЕНЩИН І ДІТЕЙ, СПЕЦІЯЛЬНО ПРОПУКЛИНУ (Т. Є. КИЛУ), ЛЇЧИТЬ З ПЕВНИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, НЕДУГИ ЖОЛУДКОВІ, СЛІПУ КИШКУ, ГЕМОРОЙДИ, ГРУБІ ЖИЛИ, ГОРЛО, УШИ І ИНШІ НЕДУГИ МУЩИН І ЖЕНЩИН. ЄСЛИ ХТО НЕ МОЖЕ ПРИЙТИ ДО МЕНЕ, ТО НАПИШЕТЬ ЛИСТ І ОПИШЕТЬ СВОЮ НЕДУГУ. ЗАЛУЧТЬ МАРКУ НА ВІДПОВІДЬ. 59—

Dr. JOHN SMITH, Jr.,

322 E. 17th Street, New York, N. Y.

Години урядові: 12—2 попол. і від 6—8 вечер, а в неділї і сьвята від 10-тої рано до 2-гої пополудни.

Телефон: Stuyvesant 4493

НОВІ ТЕАТРАЛЬНІ ТВОРИ!

За Немань іду, оперета в 4. діях 20 п. Німста Жидівки, драма в 5. діях 40 п. Орися, малюнки з міщанського житя в 4. діях ..... 35 п.
Бурлака, драма в 5. діях ..... 35 п.
Сьвідки, комедія в одній дїї ..... 15 п.
Пошились у дурні, комедія оперета в 3. діях ..... 35 п.
Повернув ся із Сибіру, драма в 5. діях ..... 35 п.
Прометей, драматичний уривок 15 п.

Замовляти посилайте на адресу:

UKRAINSKA KNYHARNIA
im. T. SHEWCHENKA,
168 E. 4th St., New York, N. Y. 62вс—

ФАРМИ! ФАРМИ!

РОДИМЦІ! Ми, Іван Кульчицький, Василь Яворський, Михаїл Заловецький, Іван Купровський, Т. Левицький, М. Ткач і богато инших купились фарми через нашого Українського нотара А. Филипчака і як він нам списував так і всьо було на сих фармах. Околиця тут красна, земля добра, родить ся всьо, так як у нас в старім краю. Отже хто лише з наших людий хоче фарму купити, нехай зголосить ся до него. Він є тут знаний довгі лїта як справедливий чоловік. Дорогі Родимці, як прийдете до Вони, N. Y., а на дипі буде Вас питав який поляк (мазур або инші його помічники) то скажіть йому що то не його діло і сїдайте зараз на стріткару і їдьте просто до міста, а в місті мене найдете. 82сн92

А. ФИЛИПЧАК,

306 ST. GEORGE ST., ROME, N. Y.

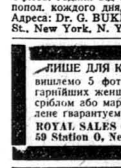

КРАСА ВРОДА МОЛОДОСТЬ!

Се є правда що Ви можете виглядати о 20 лїт молодші як Ви дїйсно є

Недокладности і неправильности Вашого лиця, носа і уший можуть бути справлені без болю і без втрати часу Женщини і мущини—пишіть по ним жочу, яка описує все в подробицях. На книжочку треба післати 10 центів Офісові години від 9-ої рано до 5-ої попол. кождого дня, також в неділї. Адреса: Dr. G. BUKKI, 407 East 58th St., New York, N. Y. 49.51.53в—

ЛИШЕ ДЛЯ КАВАЛЄРІВ

вишлемо 5 фотографій найгарнїйших женщин за 20 ц. сріблом або марками. Вдоволене Гварантуємо.

ROYAL SALES CO., Dept. 31, 59 Station O, New York City.

ЕКСТРА! ДАРОМ! ЕКСТРА!

Артистично викінчені портрети найгарнїйших женщин в ріжних займаючих позах, також опис секретної книги, містячої около 500 образків мущин і женщин в дуже займаючих і наукових позах, як також кальтоґ легких до виконаня штук маґічних і много цікавих і для Вам незнаних новостий. Читателю не вводїйкай, але пиши сейчас, залучаючи 5 цент. на пересилку. 151сн—

M. L. PIASECKA,
205 E. 14th St., New York, N. Y.

ЖЕРТВИ НА ФОНД ДЛЯ ОБОРОНИ ГАЛИЧИНИ.

Дальші жертви зложили отсї добродії:

684. Джерзи Сїти, N. Дж. На руки о. Ал. Улицького зложили дальше: К. Баковська, П. Баковська і С. Осцїславський по $5.00; Н. Баранїк $2.00; В. Гонко і Ю. Ковальчик по $1.00; на хрестинах у Д. Малецького зібрано $3.40; В. П. 25 ц. — Разом $22.65

685. Сант Дірфілд, Масс. На хрестинах у П. Сисуна, на руки М. Юраса і І. Журавля зложили: А. Стирхалюк $3.00; М. Югас, П. Білик і П. Сисун по $2.00; І. Журавель, В. Сисун, М. Явний, М. Костюк, Т. Тимкович, І. Мартинюк, І. Олїйник, Д. Ковальський, І. Костюк, Я. Костюк, С. Пасечник, О. Сельський, М. Голїгроцький, П. Чорнобай, Я. Заповочний і В. Ординовичу по $1.00; меншими жертвами $1.00. Разом $26.00, а по стручеию кошти пересилки, надіслано $25.86

686. Адамс, Масс. На руки місц. У. Н. Комітету зложили дальше: С. Сахрахман, С. Сахрахманова, С. Юркевич, Г. Курчій, А. Ланяк і І. Хавлюк по $5.00; М. Сливоцький $3.00; І. Тапко $2.00. Разом $35.00, а по стручеию місцевих розходів $22.89, надіслано $12.11

687. Ворцестер, Масс. М. Ковась, В. Кінік і С. Солтис по $5.00. — Разом $15.00

688 і 689. Аллентавн, Па. На руки місц. У. Н. Комітету зложили дальше: о. Антін Лотович і Павло Турянин по $100.00; Тимко Ференц, Марія Кріль, Параня Лабоцька, Володимир Кацишський, Марія Цепка, Марія Бобенюк, Дмитро Рудаєвич, Олекса Мешкевич, Стефан Мельничук, Катерина Нестор, Зофія Костур, Марія Цибуляк, Параня Слота, Василь Урбанський, Іван Білань, Василь Возняк і Параня Кузємчак по $50.00; Стефан Гайдай, Марія Хамуляк, Стефан Пастерняк, Катерина Савчук, Михайло Ковальчик, Іван Керуш, Марія Матвейко, Катерина Цибровська, Теодор Дзюбко, Катерина Нирка, Ілько Сокальський, Марія Лесик, Ева Семчук, Никола Пастернак, Мирія Сисак, Іван Падус, Іванія, Михайло Галевич, Параня Гелевич, Григорій Романишин, Анна Дверпінька, Василь Ракочий і Захарій Гуцалюк по $25.00; Ева Слота, Петро Стельмах і Стефан Ткач по $20.00; Катерина Сондова, Анеля Мещишин, Юлїя Мещишин, Параня Кухта, Марія Стенчук, Варвара Сум, Ксенія Білдик, Антін Максимяк, Григорій Олекса, Петро Яремчук, Теодор Крайник, Тома Гнатишин, Василь Кишинин, Параня Мешко, Катерина Порхал, Анна Цепка, Данило Крюка, Марія Крайник, Василь Маркович, Микола Мороз, Іван Шурин, Павло Тульба, Катерина Стенчук, Олекса Тихоцький, Роман Мазур, Іван Марущак, Анастазія Нестор, Ілько Климань, Анна Турчин, Анастазія Малішевська, Ілько Вихоть, Іван Когут, Іван Федорак, Никола Олїйник, Петро Фатуз, Іван Кіцак, Анна Козємчук і Марія Кушнір по $10.00; Никола Фариник $8.00; Н. Гульвевич, О. Кацко, І. Котик, Ф. Мельник, О. Мещишин, Н. Ковальчик, Н. Бубелак, К. Блащак, Ю. Губінський, Т. Грегор, Ф. Ортим, Ф. Саверко, Р. Романчук, П. Грабовенський, М. Малецрик, В. Сокальний, Ф. Томський, Д. Кутинський, І. Заяць, Д. Кацюрба, І. Гадюк, Г. Салик, Г. Бандура, І. Сельський, Г. Гук, К. Крамар, В. Осейчук, В. Кость, І. Дашевський, В. Мич, Н. Кімак, Н. Худик, Н. Камінський, М. Пітух, І. Лизун Ф. Мельник, Т. Мельник, К. Паньчишин, Н. Камінський, С. Данко, М. Фаринишин, Н. Бурковська, В. Кузьма, М. Камянецький, Ю. Олесь, Т. Бубіяк, А. Кучірка, С. Чорній, Я. Кучірка, Н. Кочеган, Ю. Калинець, Ф. Ковальчик, Ф. Ціпко, П. Кметь, О. Попик, Л. Гавдан, І. Кривушина, М. Кашицький, Л. Хома, Г. Фаринишин, І. Кушнір, І. Собчак, М. Кашицький мол., Г. Тихолїз, М. Фаїнь, Ф. Марчук, В. Муц, Н. Пікіль, Ц. Ключка, Д. Турчин, Д. Лободинський, І. Стельмах, В. Біленький, К. Мешко, М. Ярема, В. Котуляо, А. Мещишин, А. Демська, К. Турчин, А. Радьо, М. Кунцьо, І. Олекса, Іван Тхорик, П. Нагницький, Г. Фаринишин і М. Галан по $5.00; Іванут $2.00; безіменні і меншими жертвами $138.38. — Разом $2.653.38

690. Генлен Стейшен, Па. На зазив на руки п. М. Будая зложили отсї добродії: Лука Дасїв $20.00; Михайло Британ $10.00; М. Будай, А. Будай, В. Барна, М. Лиц, К. Лучевич, М. Мусевич, С. Ковальчик, Ю. Брагин, Ц. Михайлович, А. Суранович, І. Міхой, А. Микула, І. Ярошь, І. Маленцький і С. Гомзяк по $5.00. — Разом $105.00

691. Гедлей, Масс. В. Балаш $5.00

692. Атлантік Сїти, N. Дж. Дїти Ольги і Ярослав Фурдаш по $10.00. — Разом $20.00

РАЗОМ $2.859.00.

Попередно оголошено $70.803.42.

ЗАГАЛЬНА СУМА $73.662.42.

Сиракюз, N. Я. На суму $255.00, оголошену попередно під ч. 597 зложили отсї добродії: Андрій Гринчук, Розалія Сіканець і Николай Матрунечич по $20.00; Василь Лївчинський $15.00; Теодор Набожник $13.00; Іван Шеремета, Семко Сворак, Андрей Данїв, Юлїян Криворука, Володимир Саган і Анна Лущишин по $10.00; М. Машляк, О. Лапчаюк, А. Дравушак, Д. Ємна, Г. Ємна, Д. Ф. Ємна, Ф. Мельнович, М. Висоначський, В. Корнак, Р. Машляк, Л. Залецький, А. Залецький, А. Заяць, В. Ярошь, С. Когут і Д. Маленький по $5.00; М. Гидан, Д. Дидин по $4.00; І. Чарибус $3.00; М. Бандас і Г. Капчук по $2.00; Е. Тактуцький $1.25; А. Вярян, М. Атаманчук, П. Пинчишин, Г. Ковальчик, Н. Заяцко, В. Кінник, І. Слободзян, С. Парибус, А. Яворський, І. Щурик, С. Козуб, Д. Костів, Т. Ковальчук і В. Ящура по $1.00; меншими жертвами $26.25. Разом $275.00, а по стручеию місцевих видатків $21.00, надіслано $255.00.

Чеки і моні-ордери просить ся виписувати на імя Ukrainian National Committee, а висилати на адресу касиєра: Rev. N. Fedorechecky, 22 E. 7th St., New York, N. Y.

Український Народний Комітет.

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ

проф. М. ГРУШЕВСЬКОГО

ч. І і II. в полотняній твердій оправі

ЦІНА $3.50.

Замовляти висилайте враз з грішми на адресу:

"SVOBODA",
53 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J.

ЧИ ВИЄ ХОРІ?

Єсли терпите на яку хоробу, без ріжниці як довго і лїкар не міг Вас вилїчити, ПРИЙДІТЬ ДО МЕНЕ. Я ПОЛЇПШУ ВАШЕ ЗДОРОВЛЄ.

Віддаль або брак гроший ній не встримує Вас. Коли Ваші недуги будуть обслужені. Я є найславнїйший в Пітсбурзкій спеціялїст і лїчу мущин вже від богатьох лїт. Мою найлїпше зареко́мендоване бюро, взучачи Х-Рей машину, через котру можу Вас переглянути, як через зеркало. Мая власний лєбораторий дорогий, а знаходять ся хутенні і імпортовані лїкарства. НЕ НАДУМУЙТЕ СЬ, але заразь прийдіть до мене, як до приятеля. Говорю Вашою мовою. Одна візита переконає Вас, що я можу для Вас зробити.

Я лїчу хронічні недуги: Лїня на хороби крови і лїчу слабости в протягу кількох днів. Я вилїчив тисячі випадків слабости мущин, хороби сперні, ревматизм, хороби жолудка і утроби, сверблячка, гемороїди і всї другі лїчничі слабости. 79сн91

ЦІНИ УМІРКОВАНІ.

Prof. Dr. H. G. BAER

311 SMITHFIELD ST., PITTSBURGH, PA.

НАПРОТИ ПОЧТИ.

ВАЖНЕ! — Витніть се оголошенє і принесіть його зі собою.

UKRAINIANS CALL KOLCHAK MENACE TO SMALL STATES.

Peace Conference Told South Russian Army Fights Bolsheviki Without Aid.

A copy of the Ukrainian protest to Georges Clemenceau, president of the peace conference, against allied negotiations with Admiral Kolchak, head of the All-Russian government, was given out by the Ukrainian National Committe of the United States, of No. 70 Fifth avenue, yesterday. In this protest the Ukrainian delegation in Paris declared that the notes exchanged between the powers and Admiral Kolchak "when interpreted according to their sense and intrinsic meaning, are not only in discord with the principles of liberty, equality and a free self-determination of peoples, but they evidently imply an attack on these very principles."

"In spite of the manifest will of the Ukrainian and other peoples," the protest said, "the Powers of the Entente sanction the government of Kolchak, which by its composition and character, is purely Great-Russian, as the government of all Russia. Admitting of no dissolution of Russia nor the formation of a number of independent states in the territory of former Russia, desire has been expressed to convoke the constituent assembly of all Russia wherein the great number of Russian people, being numerically strongest, may dispose of the absolute majority of votes."

While Admiral Kolchak, General Denikin, the Finns, the Poles and the Roumanians have received aid from the Powers, it is declared, the Ukrainian army has been deprived of all support and left alone to war against the Bolsheviki and defend its frontiers.

"It is quite difficult to realize," the protest said, "that the Allies, who recognize the right of free self-determination even to the vanquished peoples of dismembered Austria and Turkey, do not recognize the same equality regarding the Ukrainian nation that contains 40,000,000 inhabitants. It is evident that the Ukrainian people, holding strong to the principles of liberty, equality and free self-determination, will never voluntarily renounce these rights."

The Ukrainian delegates asked the peace conference to recognize the Ukrainian Republic immediately as an independent State and immediately to give material aid in their struggle against Bolshevism and anarchy.

(From the N. Y. Herald, July 9, 1919.)

Ukraine and Poland

Though the treaty with Germany has been signed, the war goes on. During the past week the principal centers of military activity have been eastern Russia, where the capture of Perm by the soviet forces completes the discomfiture of the Kolchak offensive, and in eastern Galicia, where the Poles have won a considerable victory over the Ukrainians. These are important campaigns, yet we hear little of them. Six years ago at the rumor of such fighting Richard Harding Davis would have been packing his bag and applying for credentials; now a battle that may have a great influence on the history of the world passes almost unnoticed. For one thing, the world is tired of war; for another, the powers which control the censorship prefer not to have it generally known that serious warfare is still going on after the pacification of Germany. News is fitful and fragmentary, making it difficult or impossible to draw from the dispatches a consecutive narrative of the campaigns of 1919.

In the case of the Polish wars it is even difficult to make out the nature and cause of the fighting. It may be recalled, however, that when the soviets tried to negotiate peace at Brest-Litovsk the Ukraine consented to make a separate peace with Germany, hoping thus to get better terms. In this they were disappointed, and in addition to imposing what in 1917 appeared oppressive terms, the Germans adroitly drew the frontier between Poland and the Ukraine in such a way as to create a feud which the Allies have not been able to end.

Poland and the Ukraine.

The Ukraine, it should be understood, is a larger country than Poland, with a population of some 35,000,000 as against some 20,000,000 Poles. Though less famous than the Polish warriors, the people of the Ukraine are a sturdy vigorous race, and under ordinary conditions the Poles would be overmatched. But whereas Poland, as Vernon Kellog points out in the July Atlantic, is on the verge of bolshevism, the Ukraine is in the tick of it; the situation there is the most confusing in Europe. The revolution has taken a form quite as radical as in Great Russia, but it has vibrated back and forth between the pro-soviet and pro-Bolshevik Poles.

Even under its new radical leader, Simon Petlura, the Ukraine did not wholly reach an understanding with the Moscow government, which by this time had set up a strong central authority obnoxious to Little Russia, and to be accented only as a last resort. In April the bolsheviki drove the allies out of Odessa and the Crimea, but this was immediately followed by a new popular movement as radical as bolshevism, but said to be anti-Jewish and accompanied by pogroms. This matter, however, is still obscure; all that is known with certainty is that the revolution in the Ukraine is turbulent and incoherent, and that while showing no respect for property it is intensely patriotic.

France Egges Poland On.

Against this stormy background of revolution the Polish campaign can be comprehended in its general outlines even if details are meager. Poland has been encouraged, especially by France, to expand its frontiers in all directions as far as possible in order to have a strong buffer-state in eastern Europe. This has given rise to friction on all sides. The allies have done their best to stop the fighting by negotiation, but Polish imperialists and Ukrainian revolutionists have been equally hard to control and it is not possible as yet to apportion the blame. Not long ago there was an outcry against the breach of faith by the Poles in using against the Ukraine, contrary to their promises, the troops of General Haller which were sent from France by way of Danzig and through Germany. But since then the Ukrainian Gen. Petlura has been accused of breaking the armistice and last week we heard that the allies had permitted Premier Paderewski, who came to Paris on this business, to use the Haller legions in the Ukraine.

The sequel appears in the great victory claimed Wednesday by the Poles in eastern Galicia, securing Brody and a long stretch of the railroad. This is one of the bloodiest battlefields of the war, fought over with terrible slaughter by Russians, Germans and Austrians; it is one of the irony-in history that before the close of the war the liberated races of the three great empires should be fighting each other to the death on the same field. Blame for this tragedy we need not yet try to assign, but it should be kept clearly in mind that the scene of this Polish victory is indisputably Ruthenian, that is to say, Ukrainian territory.

(Springfield Republican, July 6, 1919.)

UKRAINE PEASANTS SLAY GERMANS.

"The beginning of the end of Kaiserdom was staging itself in the Ukraine. The German armies, working feverishly to strip the land of food and to kill off the Ukrainian peasants, found themselves in a living hell. Officers and men were daily assassinated. Troops loading grain were blown to atoms by bombs or a concealed machine gun in dare-devil hands would mow down an isolated detachment. Peasants fired on the Schmitmeter gun that they had hidden in the forest and went on the warpath.

"Stored grain and munitions disappeared in flame before they could be shipped or used. I had a splendid good opportunity to study the manner in which this was done. A steady flow of Left Social Revolutionaries and what was left of the anarchists was leaving Moscow for the south, loaded with discussed packages. Often they told me they were taking the money from the Bolshevik government, and I think Bolsheviki sometimes personally engaged in the work, though it was usually left to the Left S. R.'s and anarchists as more in their line of tactical culture. I heard one of the Bolsheviki say to one of them: 'You anarchists are good to start it, but we Socialists must come in and finish it.'

"But Russian help for the Ukraine was only fitful, much spied upon by German agents, and sometimes the Bolsheviki stopped it under the threats of Count Mirbach. The great effect of it was largely lost by the Bolshevik government's policy of denying that it was being done."

(From Pearson's Magazine, New York, July, 1919.)

ПОЗІР САМОЛУСКІВЦІ!

Отсим повідомляємо всїх Самолускивецьких горожан, поміг Гуслиці, що в Вунсокет, Р. Ай., основав ся комітет для збирання жертв для рідного села, Брагин Гостре, обгорїло своє серце, нехай Ваша жертва буде великим даром для тих, котрі не мають ні хлїба ані притулку. Ми кличемо до вас з болем серця: рятуйко своє село заки час. Хто хоче близшої інформації, нехай удасть ся до Комітету.

Василь Пенюта, предс.,
Франко Цірка, секр.
93 Church St., Woonsocket, R. I.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

ТЕРНОВИЙ ВІНОК

або

ЖЕРТВИ ЦАРИЗМА

драма на 4. дїл.

ЦІНА 50 ЦЕНТІВ.

Замовляти висилайте враз з грішми на адресу:

„SVOBODA"
53 Grand St., Jersey City, N. J.

ЗГУБЛЕНО І НАЙДЕНО.

ДОБУВАННЯ ВІСТЕЙ ДЛЯ НЕДУЖИХ.

Я терпів більше як 12 лїт на долегливі болї голови, нервовість, болї в грудї і жолудку, мав лихий апетит ослаблене і запір. Я ходив з трудностию. Я радив ся кількох лїкарів, но так здавалось, що вони не були в силї розпізнати мою недугу і не могли помочи мені.

Одного дня я перечитав оголошенє д-ра Ганнона і я віддав себе сейчас під його опіку. Без жадної втрати часу від мого боку, він дав мені помічне першою візитою і мені полїпшилось. Тепер по 3-місячній опіці я повернув до здоровля. Всї болї зступили. Я можу добре ходити, і коли перед тим я мій заледви дещо їсти, то тепер я маю чудовий апетит і мені все що їм смакує. В дїйсности мій стан і вірили би що я був хорий.

Я є вельми вдячним сему знаменитому спеціялїстови і складаю радо сї заяву, щоби і другі могли пізнати и много добра він робить для недужих людий.

ПАВЛО КОВАЛИК,
723 Willow Ave., Hoboken, N. J.
Aug. 11, 1918.

Читайте понизше оголошенє д-ра Генона.

ЧИ ВИ Є ХОРІ?

Коли терпите на якусь нову скомплікацию або застарілу недугу то потребуєте помочи спеціялїста

ПРИЙДІТЬ ДО МЕНЕ — А Я ДОВЕДУ ДО РЕЗУЛЬТАТУ

скоро, тривало і за малу нагороду, бо нїякої перерви у Вашім занятю. Мої офіси находились через довгі роки і тим самім будинку, і мене знають як осторожного, чесного і успішного спеціялїста. Оди авізита в моїм офісї і точна екзамінація упевнить Вас, що і зверну Вас на дорогу яка веде до здоровля.

КСЛИ ВИ ТЕРПИТЕ

хронічні болї голови, заворот голови, принади, мачнить ся Вам в очах, слабе тамнїє, слабі і нервові нервни, безсонність, болї в кости, ревматизм в суставах, слабість горла, шкірні кльоти, недомагання жолудка і кишок, неправильні болї, виступи на язику і запах дїйсно до мене.

ПРИМІНЮВАНЄ ЕЛЕКТРИКИ, ЗАШКІРНІ ВСТРИКУВАНЇ І ІНША ЛЇЦЇЧНІ МЕТОДИ УПЕВНЯТЬ ВАС ПРО УСПІШНІ ВИСЛІДИ ЛЇЧЕНЯ

Порада зовсїм даром.

Прийдіть нинї. Не відкладайте

Dr. HANNON

СПЕЦІЯЛІСТ

146 E. 14th Street, New York, N. Y.

Напроти Tammany Hall

Години офісові: Денно від 9 рано до 4. попол.—Вечер: від 6 до 8. В неділї приймав сьвятки від 10. до 2 в полудне лише.

Осібний почекальний покій

ФАРМИ! ФАРМИ НА ПРОДАЖ В ОКОЛИЦІ ВЕЛИКОГО ФАБРИЧНОГО МІСТА.

Тепер є найлїпший час купити фарму, бо видно яка є земля і як всьо красно росте. Маю около 50 ріжних фарм до продажи з цїлим інвентарем і засївом (в Ровем є 2 ріжних церкви).

1) ФАРМА 100 АКРОВ, в тім 20 акрів грубого ліса, добрі, великі забудовлїня, 10 коров, 2 коні, ціна $500, 2 свинї, 50 курий, всї знаряди фармерські. Ріка плине через фарму, цїлий засїв. Ціна за всьо разом $4.200, вплати $2.000, фармер старий, не годен вже фармити.

2) ФАРМА 69 АКРІВ, добрі будинки, 5 коров, 5 телят, бугай, 2 коні, 2 свинї, 30 курий, всї знаряди фармерські. Фарма гарно помита, мусить продати за $2.200. Вплата $1.000.

3) ФАРМА 270 АКРІВ, 32 штук худоби, 5 коний, 50 кур, великий сад 7 свинь, в тім 50 акрів грубого ліса, 2 ріки перепливає фарму, великі забудовлїня. Сю фарму має старий вдовець і хоче продати всьо, що тілько є на тій фармі за $8.000. Вплати згори $3.000, а решта на сплати по 150 дол. на рік і 5 процент. По інформації пишіть до українського нотаря 70—

A. FYLYPCZAK,
Box 21, Rome, N. Y.

ДАРОМ! „Війна Америки за людство". Книжка з повною історією сьвітової війни за свободу. Буде мати 600 сторін і 100 ілюстрацій. Пишіть 4 цент. в стемпсах до: 70-81

UNIVERSAL DISTR. CO., Dept. 13, 36 Madison Sq. Sta., New York, N. Y.

важна новина

Telephone Lombard 2593.

Тепер МОЖНА ВЖЕ ПОСИЛАТИ ГРОШІ до старого краю а в коротцї буде можна як перед тим полагоджувати всїлякого рода справи.

Не забувайте отже, що від років Вам знана канцелярія, яка находить ся у власнім будинку:

1) Виробляє і потверджує всїлякі Документи так для Америки як і для всїх инших держав в Европі, то є Контракти купна та продажи, Скрипти довжні, Пиновноваженя і т. д.
2) Пересилає гроші до краю тано і безпечно.
3) Виробляє пашпорти до краю.
4) Продає шіффарти на всї лінії.
5) Продає і купує дома, грунта так в Америцї, як і старім краю.
6) Занимаєсь вишукуванем і стяганем спадків в кождій державі.
7) Аскерує доми і меблї від огню.

ПОРАДИ ВСЯКОГО РОДА ЗОВСЇМ БЕЗПЛАТНО.

Пишіть або голосїть ся на адресу: 8в—

T. J. HRYCEY and CO.,

329 SO. 4th STREET, PHILADELPHIA, PA.

Real Estate Broker, Notary Public, Insurance and Information Office

Канцелярія отворена кождого дня (крім неділь) від години 9-тої рано, до 9-тої вечером.

ХОРІ-ЛЮДИ!

ЧИ НЕ СТРАТИЛИ ВИ ТЕРПЕЛИВОСТИ, ЗАВДЯКИ ВАШИЙ НЕДУЗІ.

З дня на день з року на рік віддаю лїкарські услуги Українцям. Представте собі скільки дорих к уже вилїчив та скільки зорим з упрямення жите. Коли Вам жите надоїло задля пробуваня ріжних лїкарств і коли відчуваєте, що Ваш стан здоровля стало погіршуєсь, старайтесь сейчас звернутись до

Dr. LEONARD LANDES

Він Вам щіхновито даром порадить, що Вам робити, аби Ваше жите охоронити і поснить Вам о вашій недузі. Лїчу уже через 20 лїт з добрим успіхом всї недуги, як: ослаблене, затроєне кроки, недуги жолудка, серце, нерви і т. д. 1-128

Недуги полові і нервові лїчу за помочию електричних апаратів і „Х лучів", через яке переглядаю Ваші внутренности. Не кождий лїкар поїдає тії апарати, длятого, що вони дуже дорогі. Не відкладайте на завтра а сейчас приходїть до знаного всїм

Dr. LANDES, 140 East 22nd Street (межи Lexington & 3rd Ave.), New York.

Telephone Gramercy 8828.

Години приняти: від 10. рано до 7. вечер. В неділї від 10. рано до 3. пополудни

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ.

Оголошень женитьби не приймають.

АМБІТНИЙ МОЛОДЕЦЬ, уміючий вправно читати по українськи, найде сейчас місце в друкарни „Свободи". Робота: обслуга при машинах, паковане газет, посилки і постепенна наука друкарства. Голоситись до „SVOBODA", 83 Grand St., Jersey City, N. J. 82—

ДЯКО-УЧИТЕЛЬ з гарним тенорним голосом може обняти посаду при Гр.-Кат. Церкві від дня 20-го липня с. р. Посїдає всї вимагані кваліфікації яко дяко учитель, і сповняти-ме свої обовязки чесно і точно. Лїкавий зголошенє слати на адресу: P. Y. DIAKOUCHYTEL, c/o „Svoboda", 53 Grand St. Jersey City, N. J. 82-84

Пошукую своїх КРАЯНІВ ТА ЗНАКОМИХ з села Зуличного, повіт Дрогобич, Галичина. Для спільного порозуміня зволить зголосити ся до: MICHAEL ZA BLONSKI, 2014 N. 10th St., Sheboygan, Wis. 82-84

Пошукую свою сестру АННУ КОВАЛЬЧУК, замужню ПЕТРИЧЕВЦЬ, родом з Жирани, повіт Жидачів, Галичина. Впослїдне перебувала в Ню Йорку, під ч. 285 Еверн А. Хто би про неї знав, або вона сама, зволить зголосити ся до: M. KOWALCHUK, 1948 Grand Ave., Chicago, Ill. 82-84

Пошукую ЮРКА ПЕТРИШИН, з села Голодниці, повіт Гусятин, Галичина. Правдоподібно має перебувати в Пітсбурґ, Пен. Хто би про него знав, або він сам, зволить зголосити ся до: SYSTRYO SLOBODIAN, 1245 Hickory St., Flint, Mich. 83

Пошукую в дружеславі справі свого шваґра ІВАНА ПРОЦЕНКА, і ПЕТРА ГОЛОВАТОГО, з села Ілавче, повіт Товмач, Галичина. Мали перебувати в Ню Йорку, N. Й. Хто би про них знав, або вони самі, зволять зголосити ся до: WASYL MORSKI, Box 168, Rossford, Ohio. 81-83

Пошукую свого кравна РОМАНА ВЕРКРИНА, з села Стехніївці, повіт Тернопіль, Галичина. Він перебував десь в Дїтройт, Мич. Хто би про него знав, або він сам, зволить зголосити ся до: JOSEPH DACHUN, 109 Nagel St., Hamtramck, Mich. 81-83

Пошукую свого шваґра ДМИТРА ОБУХОВСЬКОГО, з села Слобідка Сурсьівська, повіт Теребовля, Галичина. Має перебувати в околиці Шікаґо, Ілл. Хтоби про него знав, або він сам, зволить зголосити ся до: SOFRON RYBAK, 114 Highland Ave., Chester, Pa. 81-83

ПОШУКУЮ двох добрих робітників на ЧИЩЕННЯ ВІКОН (Window Cleaners) 8 годин денно, робота стала і при низьких місцях, $35.00 на тиждень. Потребуємо робітників сейчас. За добрих робітників платимо дорого: AMERICAN WINDOW CLEANING CO., 720 12th St., N. W., Washington, D. C. 83-84

Пошукую своїх кравнів: ІВАНА ПАВЛИШИН, ОСИПА МІЗЕРАК, СТЕФАНА ДУК, ПАВЛА СТАСЮК і ЮСТИНА МЕЛЬНИК, усї пять перебували в Ґранвіл, Тонґ Ю. Ще ПАВЛА ПАНКОВИЧ, ЯЦЇЯ ХОМІЦЬКОГО і ЛЕНЯ КОМІНЕЦЬКОГО, Тонґ Ю. Усї пять перебували в Куймерфіл, Н. Й. Ці пять виїхали десь до Ню Йорку. Хто би про них знав, або вони самі, зволять зголосити ся до: DMITRO PODLIWA, NY. Box 21, Cuylerville, N. Y. 82-83

Пошукую свого дїдуся МИХАЙЛА ФІГУРКУ, з міста Большовець, повіт Рогатин, Галичина. Хто би про него знав, або Ви самі Дїдуню, прошу зголосити ся до: TEKLA YANUSZ, 20 Cumberland St., Rochester, N. Y. 82-84

Пошукую свою сестру тїточну НАСТУНЮ ІЖАК, з села Нова Гребля, повіт Підгайці, Галичина. Хто би про неї знав, або Ти сама Настунко, прошу зголосити ся до: MARIA BINDAS, 187 Co. House, East Hammond, Ind. 82-84

Де перебувають мої краяни з дорожкових сїл, як Острині, Полагиці, Боблява, Петрыль, Вільшинці, Підпечерці і околиці, Товмацького повіту, Галичина. Я родом з Онишец. Прошу зголошувати ся до: NICHOLAS SZPUK, 1124 Curry St., Chester, Pa. 81-83

ДВА І ПІВ АКРА ЗЕМЛЇ з бонґалов (10x16), вчасти залїсена, 15 мінут зелїзницею з Перт Амбой, продасть з приватної руки і з валїдною вправою на цїну $400.00; $100.00 згори, а решта на малі сплати. Голоситись до: ANSA, c/o „Svoboda", 83 Grand St., Jersey City, N. J. 82—

На продаж ГРОСЕРИЇ і БУЧЕРНЯ в околиці українсько-польській. Добре місце до зробленя гроший. Інтерес на 15 лїт на місци. Адреса: STEPHEN KREDENS, 12057 So. Halsted St., West Pullman, Chicago, Ill. 80-85

ДАРОМ ЛИШЕ ДЛЯ КАВАЛЄРІВ, пишемо фотографії найгарнїйших женщин. На пересилку, залучити кілька марок почтових. AMERICAN NOVELTY SUPPLY CO., Box 1034, New York, N. Y. 73сн83

ДАРОМ! ЗОВСЇМ ДАРОМ!

даємо для кождого нову щойно видану книгу книжочку і каталоґ Сповного Базару, хто пришле нам 5 адресів своїх знакомих і 5 ц. марками на пересилку. Адресуйте: 75-110

SICHOWY BAZAR,
31 East 7th St., New York, N. Y.

НОВІСТЬ! НОВІСТЬ!

Гриньо Квітка-Основяненко.

СВАТАНЄ НА ГОНЧАРЇВЦЇ

Українська оперета на 3. дїл.

ЦІНА 35 ЦЕНТІВ.

Замовляти висилайте враз з грішми на адресу:

„SVOBODA",
53 Grand St., Jersey City, N. J.

ВИЙШЛА З ДРУКУ

і продає ся книжка під заг.

ПАНСЬКІ ЖАРТИ

Поема з часів панщини, написав Іван Франко.

Книжка дуже інтересна під сю пору. Читаючи сю книжку побачите вірний образ з житя народа за часів панщини.

ЦІНА ОПЕРЕСИЛЮЮ 40 ЦІТ.

Замовляти можна слати марками почтовими на адресу:

UKRAINSKA KNYHARNIA
im. T. Shewchenka,
168 E. 4th St., New York, N. Y.

ДР. СПІЛЛІНҐЕР

153 East 18th Street, NEW YORK CITY.

ГОДИНИ ОФІСОВІ: В неділю від 9. до 11. рано, в понеділок від 9. до 12. в пол., вівторок і четвер від 9. рано до 8. вечер. В середу, пятницю і суботу офіс замкнений, а можна прийти лише за попереднім порозумінєм із в доктором.

Сьогодня по денній праці.

Родимці! Беріть ся до науки англійського язика. Ви із власного вже досьвіду знаєте, що без него ні в Америці ані в Канаді не можна гарно проживати. Наша школа дає Вам можливість незвичайно легко влучити ся англійського язика у себе дома. Ми гварантуємо, що по скінченю курсу Ви будете свобідно говорити, читати і писати по англійськи. Пробну лекцію і подрібні поясненя висилаємо за 10 цент., грішми або марками (канадійські також). Адресуйте:

First American Preparatory School,
DEP. 46, 525 W. 47th STREET, NEW YORK, N. Y.

Dr. KOLER,

638 PENN Ave., PITTSBURGH, PA.

ЛІКАР

(говорить по українськи).

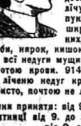

DR. KOLER є одиноким лікарем в Пітсбурґу, котрий відбув свої студії в Варшаві, має 28 літ досьвіду у ліченю. Я лічу ревматизм, пропуклину, гемороїди, шкрофули, недуги легких, серця, жолудка, утроби, нирок, кишок, міхура, шкіри, а і всі недуги мущин, спричинені нечистотою крови. 914 і 606 уживаєть при ліченю недуг крови. Голосіть ся особисто, почтою не лічу. 105—

Години приняти: від 9. рано до 8. веч., в пятницї від 9. до 5. лише, в неділї від 9. до 2.

НОВІСТЬ! ЧИТАЙТЕ!

Е. ДІРКГАРМ.

СОЦІОЛЬОҐІЯ Й СОЦІЯЛЬНІ НАУКИ

З фанцуської мови переклав Микола Залїзняк.

ЦІНА 15 ЦЕНТІВ.

Замовляя висилайте враз з грішми на адресу:

"SVOBODA",
83 Grand St., Jersey City, N. J.

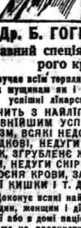

ДО ХОРИХ ЛЮДИ ПО ВСІХ ЗАКУТИНАХ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ!

Др. Б. ГОГЕНБЕРҐ,

славний спеціялїст зі старого краю

Поручає всїм терпячим України, так мущинам як і женщинам свої успішні лікарські услуги.

ЛІЧИТЬ З НАЙЛІПШИМ І НАЙПЕВНІЙШИМ УСПІХОМ РЕВМАТИЗМ, ПОСЛІДНІ НЕДОМАГАННЯ ЖОЛУДКОВІ, НЕДУГИ УТРОБИ, НИРОК, ЗГРУБЛЕНЄ ЖИЛ, ГЕМОРОЇДИ, НЕДУГИ СКІРНІ, РІЖНІ ЗАТРОЄНЯ КРОВИ, ЗАПАЛЕНЄ СЛІПОЇ КИШКИ І Т. Д. 105—

Доконую всякі найтяжші операциї мущин, женщин і дїтий в своїм офісї або в домі пацієнта, спеціяльно що не на пропускну, при помочи спеціяліста з Відня.

Коли би хтось не міг прийти особисто, нехай пише листовно з порадою-лекарем свою недугу, а дістане совісну і безплатну пораду.

На відповідь залучіть поч. марку.

Dr. B. HOHENBERG
304 2nd Ave., (між 17 а 18 ул.)
NEW YORK CITY

Години офісові: щоденно від 8-ної рано до 8-ної вечер.

Телефон: 1832 Stuyvesant.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІСТИ.

Ворожі чужинцї будуть випущені на волю.

Державний прокуратор Палмер поручив увільнити 15. липня інтернованих ворожих чужинців. На основі свого розпорядженя будуть увільнені лише ті ворожі чужинцї, котрі не оказали ся небезпечними супроти держави і правительства злучених Державах, а також ті, котрі після розпорядженя міністерства справедливости мали час від часу зголошувати ся у відповідних властий. Не будуть увільненими тепер лише ті, котрі оказали ся дуже небезпечними супроти сеї держави. Сих останних маєть ся по якімсь часі депортувати. Увільнені ворожі чужинцї мають мати однак на увазі те, що вони можуть провинити ся проти §12 проклямації з 6-го цьвітня 1917 року, коли на волї будуть оказувати якесь негодоване супроти Злучених Держав.

Пан-американский робітничий зїзд.

В Ню Йорку відбуваєть ся тепер загально-американський робітничий зїзд, на якім є заступлені робітники шістьох американських республік: Злучені Держави, Мексико, Перу, Сан Сальвадор, Нікарагва, Екваодор і Гондурас. Зїзд скликав Пан-Американский Робітничий Союз, в котрім є репрезентовані робітники усїх згаданих висше держав. Сей союз має 4,623.000 членів. Його членство в поодиноких держав виносить: Злучені Держави (Федерація Праці) 3,260.000; Мексико 350.000; Перу 4.500; Екваодор 3.000; Гондурас 2.000; Нікарагва 2.000; Сан Сальвадор 2.000. — Делеґати зїзду висловили догану для Екваодорської Федерації Праці за се, що вислала на зїзд не робітників, але одного адвоката і одного купця. — Президент Американської Федерації Праці, Самуїл Ґомперс, виїхав до Европи, щоби взяти участь в міжнародним Робітничім Зїздї в Амстердамі.

Статистика самовбийств.

Виготовлено статистику, що протягом перших шість місяців 1919 року у Злучених Державах було понад 2.000 самовбийств, з того 385 лише в місті Ню Йорку; між останними було 107 жінок. Між дїтьми було 173 случаї самовбийства в цїлій державі: з того 69 хлопців, а 104 дївчат. Причини самовбийства мущин не хоче ніхто розбирати, а за причину самовбийства серед женщин подають „клопоти, виряджені военними відносинами". Статистика виказує; що більшість хлопців і дївчат відібрали собі житє револьвером або отруєю. За причину самовбийств між хлопцями і дївчатами подають по найбільшій части любовні розчарованя.

„Маю чотири аси! — А я три хлопці, руки вгору!"

Артист Еді Ейтенбенг, котрий має своє артистичне заведенє під ч. 254 Вест 34 улиці, Ню Йорк, був би на хвилинку богатим і щасливим чоловіком, колиб лиш люди не були перешкодили його щастю. Він разом з сїма иншими преспокійно грали в карти. Ейтенбенг вже був виграв 600 долярів тримав гроші на столику, при котрім грали. Коли підчас гри Ейтенбенг проголосив, що має чотири тузи, збоку дав ся чути голос: „Руки вгору, бо я маю три хлопці!" Опісля якийсь незнаний чоловік зближив ся до грачів з револьвером в руцї і забрав зі стола всї гроші, понад 700 долярів, забрав у грачів золоті годинники і шпильки та спокійно вийшов.

Поцїлунок коштує $300.

В Пенсильванії один поцїлунок коштує небогато, лише 300 дол. Таку вартість має він бодай у суді Мекклявіна, Вашінґтон, Па., котрий на днях судив купця Ізраеля Шалета, з Бентейвіл. Шалет поцїлував Галю Чек, молоду дївчину, котра працювала в його склепі. Дївчина подала за се Шалета до суду і лава присяжних узнала його винним злочину. Шалет має заплатити дївчині 300 долярів і покрити всі кошти процесу, або в противнім случаї мусить відсидїти три місяцї в арештї.

В стейтї Мізури привернено знова кару смерти, шибеницю.

Минувшої середи минуло 100 лїт від уродженя Ілїї Гова, винахідника машини до шитя, а 10. вересня 1919 мине 79 лїт, як він винайшов сю машину.

Банки в Злуч. Державах.

За фіскальний рік 1918-1919, який покінчив ся 30. червня, в Злучених Державах основано 189 нових банків.

Прогібіція перешкодою для Анґлії.

Говорячи про факт, що тепер Анґлія не має свого амбасадора у Злучених Державах, посол Ґор сказав в анґлійскім парляменті: „Тепер тяжко знайти чоловіка, котрий хотїв би заняти сю позицію в прогібіційній Америцї".

Норвежський король видав заяву, що в сьвято і в неділї в Норвеґії не вільно друкувати часописий.

ВСЯЧИНА.

Супруже — гроза житя.

Якийсь анонїмний цинїк виклав лист до редактора нойоркської ґазети „Дайлиґ Сон", в якім між иншим ганьбить редактора за його погляд на женщини і супруже. „Пощо — каже сей цинїк — так богато говореня про „благородних дївчат"? Вони всї благородні... Благородність є такою чертою у дївчат, як довгі коси, перфуми й тісні черевики. Також, пощо стільки говорення про любов і супруже? Любов — се щось добре, але супруже.... о боже з високого Олїмпу! Супруже — глупота! Супруже се гроза буденного житя, повного сварки, клопотів і гриґу. В тім житю женщини представляють триюмф дїйсности над гадкою, а мущини представляють знова триюмф гадки над моралию. З тої то причини я зійшов з дороги і сховав ся до печери".

Земля плоска, а сонце кружить.

Вілбур Ґлен Волїва, професор в колеґії в Зайон Сїти недалеко Шікаґо, викладає своїм ученикам нову теорію, оперту на старих записках, а іменно, що земля є плоска і не рушаєть ся; натомісць рушаєть ся лише сонце.

Після останного спису в 1916 році Росія мала 178,378.800 жителїв. Населенє найбільших міст виносило: Петроград 2,182.190; Москва 1,817.100; Одеса 631.030; Київ 626.313; Рига 558.000.

В кождій українській хатї повинна находитись часопись „Свобода".

ПАСЕЙК, Н. ДЖ.

ТОВ. СПІВАЦЬКЕ ІМ. Н. ЛИСЕНКА

при церкві св. О. Николая

устроює драматичне представленє

ВЕРХОВИНЦІ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 20-го ЛИПНЯ

В ГАЛИ Р. ОРГАНІЗАЦІЇ, 159 — 4-та УЛИЦЯ.

ДІЄВІ ОСОБИ:

Максим ..... Д. Лепишин
Парася ..... А. Зайцьа
Старець ..... Н. Дзьобінський
Один з легінів ..... І. Гирич
Прокіп ..... Н. Войтишовський
Антін ..... Т. Лацка
І. Легіць ..... М. Клишка
II. Легіць ..... Г. Саджів
Мандатор ..... Н. Таблучук
Марта ..... А. Ковальчук
Гершко ..... Д. Смерзко
Фельдфебель ..... Г. Маїк
Анна ..... А. Буряк
Дїтина ..... О. Тимошук
Один з опришків ..... І. Дидо
І. опришок ..... М. Клишка
II. опришок ..... С. Маїк
III. опришок ..... Н. Олексиюк
IV. опришок ..... Д. Барна
V. опришок ..... П. Пишок
VI. опришок ..... І. Саджів
Комісар ..... І. Гарун
Офіцир ..... В. Сметана

Гуцули старі і молоді, ріжного пола. Опришки жовнїри. Дїйство відбуваєть ся в Карпатах між селом Жабє і угорською границею за Черемошем.

Режісер і управитель хорів п. Стефан Цимікуд.

Цїни місць: І-ряд. 1.00; II-ряд. 75 цент.; III-ряд. 50 цент.; ґалерія 35 цент.

Початок точно о год. 7-мій вечер.

Дорогі Земляки Ню Джерзи, Ню Йорк і околиці! Се драма, котру відограємо є одна з найкрасших ілюстрацій житя наших Гуцулів, від часів Добуша, під панованєм Австрії. Порвавачі спокою, несправедливости панів і жандармів недадуть ся забути. Сю драму мало хто видїв на сцені в сих околицях. 81-84

Отсим запрашаємо Вас прийти і подивити. Весь дохід призначений на мальовничі.

УКРАЇНСЬКА ФАБРИЧНА СПІЛКА ЕЛЕКТРИЧНИХ ФОНОҐРАФІВ В ШІКАҐО

потребує сейчас женщини або мущини до офісової роботи.

Вимагане є знане книговодства, писаня на „тайпрайтері" в українській і анґлійській мові і взагалї веденя кореспонденції в обох мовах. Місце стале. Хто на сю посаду зголосить ся, нехай подасть листовно вимагану місячну платню. Голоситись особисто або листовно до:

THE ENDLESSGRAPH MFG. CO.,
4200-2 W. Adams St., Chicago, Ill. 82-88

У ФРАНЦІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on July 14, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

Анґлія і Франція заводять кару смерти для спекулянтів поживою.

ПАРИЖ, 11. липня. — В палатї послів внесено законопроєкт, щоби спекулянтів поживою карати смертию.

ЛОНДОН, 11. липня. — Законопроєкт, внесений у французькім кабінетї в справі кара ня смертию спекулянтів поживою, зістав принятий також в анґлійській комісії, яка мала поручене від правительства розслїдити справу визиску в Анґлії.

Заворушеня в Парижи.

ПАРИЖ, 12. липня. — Париж зовсїм не представляє образу спокійного міста. Коли робітники ладоть ся до загального страйку на день 21. липня, правительство видає різні відозви з погрозами для робітників на случай страйку.

Майже всї каварнї і реставрації замкнені з приводу загального страйку реставраційної служби. Вейтри домагають ся підвисшеня платнї, резиґнуючи з напиткiв, і права ношеня ружів.

Під впливом загального розрясня серед убогої верстви в Парижи знищено деревяні ґалерії, які приготовано для богатих панів на параду, яка відбудеть ся в понедїлок з нагоди сьвята „14. липня" (дня Бастилї, річниці французької революції). Ґалерії були побудовані здовж улиць і площий, якими мав переходити урочистий похід під проводом маршалка Жофра. Місця на ґалеріях були розпродані по 1.000 франків, що було доступне лише для найвисшої кляси. Се викликало велике розярене і в ночи товпа знищила всї ґалерії.

В ІТАЛІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on July 14, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

Втрата Фюме і Дальматії спричинить упадок нового правительства.

РИМ, 12. липня. — Тома Тіттоні, міністер заґр. справ, і сенатор, Фераріс і Шіяла, члени мирової делеґації, відїхали нинї до Парижа, щоби піднятн наново переговори в справі Фюме і Дальматії.

Тіттоні відбув перед відїздом дві довші конференції з королем, подаючи йому до відома, що „втрата Фюме і Дальматії була би смертельним ударом для Італії".

Італїйці здержали знова корабель з амуніцією, призначеною проти большевиків.

НЕАПОЛЬ (Італія), 11. липня. — Федерація моряків задержала корабель „Кабльон", який мав відплинути до Владивостока, з тої причини, що на кораблї находило ся 80 скринь з амуніцією, призначеною для військ, які ведуть боротьбу проти большевиків.

В ЧЕХІЇ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on July 14, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

Голосоване в Чехії виказало 68% Чехів і 32% Німців.

ВІДЕНЬ, 12. липня. — Вислїд виборів, які відбули ся сього тижня в Чехії, виказав, що в голосованю взяло участь 4,500.000 голосуючих. 68% голосуючих були Чехи, решту творили Німцї.

НА УГОРЩИНІ.

(True translation filed with the Postmaster at Jersey City on July 14, 1919 as required by the Act of October 6, 1917.)

Алїянти ухвалили спільний наступ проти Мадярів.

ПАРИЖ, 11 липня. — Маршалок Фош та представники Чехо-Словаччини і Юго-Славії взяли цинї участь в засїданю головної ради, на якім дискутовано над военними операциями проти угорського совєтського правительства.

Ухвалено перевести спільний наступ проти Угорщини. Передтим однак представники поодиноких держав мають порозуміти ся в сїй справі зі своїми правительствами. Остаточне рішенє западе по одержаню відповіди від інтересованих правительств.

Угорщина має стати осередком большевицької пропаґанди для західних держав.

ЛОНДОН, 11. липня. — Телеграма з Копенгаґен доносить на підставі вістки, одержаної з Будапешту, що місія, вислана Белею Куном до Москви, повернула по довших нарадах з Леніном і Троцьким.

Беля Кун одержав від Леніна письмо, в якім говорить ся, що Угорщина мусить стати осідком большевицької пропаґанди для західних держав.

Делеґація, яка повернула з Москви, мала одержати на богато мілїонів підроблених банкнотів, переважно анґлійських і французьких, які мають бути ужиті для поширеня большевицької пропаґанди.

НА ЛИТВІ.

Лотьське правительство ділить землю поміж своїх жовнірів.

НЮ ЙОРК, 12. липня. — Литовська народна рада одержала телеграму, що литовський кабінет міністрів ухвалив розділити землю поміж литовських жовнірів.

Кождий литовський жовнір одержить 20 до 25 акрів землї, якої однак не сможе спродати анї винаймати.

В ПОЛЬЩІ.

Польський сойм ухвалив знести титули.

ВАРШАВА, 11. липня. — Польський сойм ухвалив нинї, щоби знести всякі титули. На будуче не буде ніяких титулів крім військових ордерів і докторатів, наданих університетами. Без окремого позволеня сойму ніхто не може носити ордерів чужих держав.

АДВОКАТ

OTTO H. DROEGE

уділяє безплатно порад у всяких цивільних, карних і судових справах, щодня від години 8-мої рано до 8-мої вечером, а в неділї від 10-тої до 1-шої вполудне.

Передтим містив ся сей офіс в „American Ukrainian Exchange".

Теперішна адреса адвокатського офісу:

49 EAST 7th STREET, I поов, NEW YORK CITY.

Між 1. а 2. Евнею.

НЮ ЙОРК! ПОЗІР!

Ф. М. КОНЮХ

GROCERY & DELICATESSEN,
100 E. 8th St., New York, N. Y.

Має на складї добрий і свіжий товар; продає всьо по тамтый цїнї нїж деинде. Загостіть. — обслуга чемна і чесна й услужна. Тямить тепер на кажи: „Свій до свого!"

ПОЗІР! ДЛЯ ДІТРОЙТ І ГАМТРАМК, МІШ. ПОЗІР!

СПІВАЦЬКО-ДРАМАТИЧНЕ ТОВАРИСТВО ІМ. ІВ. КОТЛЯРЕВСЬКОГО

— ПІДГАЛЯ —

В НЕДЛЮ, 20. ЛИПНЯ 1919 Р. В ГАЛИ УКРАЇНСЬКОЇ ХАТИ,

22 GRAYLING AVE., HAMTRAMCK, MICH.

КАРА СОВІСТИ

драма в 5-тьох дїях. Гр. Цегаляньского.

ДІЄВІ ОСОБИ:

Василь Гірський, господар, літ 65 ..... М. Кравчин
Семен, його старший син ..... С. Лебедь
Марта, його жінка ..... А. Дорошенко
Прокіп, його молодший син ..... Ів. Трамбецький
Марина, жінка Прокопа ..... М. Шевчина
Ганна, дївчина, літ 18 ..... О. Кривак
Юрко, молодий парубок ..... М. Топорівський
Федір, молодий парубок ..... О. Годовський
Атанас Гарасимів, війт ..... Я. Бойко
Максим, присяжний ..... Б. Бунта
Проц Гапка, сусїд Прокопа ..... Ів. Каторінський
Мартин Кремінь, сусїд Прокопа ..... І. Бабак
Сафат Тодір, цетальний робітник ..... Н. Ткачук
Тимко, цетальний робітник ..... С. Блажатник
Йорґу Ас, цетальний робітник ..... С. Дубак
Ілко, арендар у селї ..... О. Ф.
Йойка, його батько ..... Н. Ламп
Тиась, Параня, Калина, дїти Прокопа; Селяни і цетальні робітники.

Режісер Д. Атаманець.

ВСТУП: $1.00, 75, 50 і 35 цент. ПОЧАТОК О ГОД. 7-мій ВЕЧЕР.

УВАГА: Подана вгадана драма „Кара Совісти" є дуже і її вистава вимагає більше часу, тому представленє розпічнеть ся точно о 7-мій год. вечером.

КОМІТЕТ.

ХРОНІЧНІ І НЕРВОВІ НЕДУГИ ЛІЧИТЬ СЯ

Коли Ви не могли доси бути вилїчені, то не зневірюйтесь, а прийдіть і відвідайте ся БЕЗПЛАТНОМУ балакню та дізнайте ся про мою опінію та пораду.

МУЩИНИ І ЖЕНЩИНИ

Коли Ви терпите на яку хронїчну, нервову, кровну, шкірну або скомплікований недугу; або коли Вам долягає терпінє мозкуда, нирок, міхура, то прийдіть на пораду ще нинї, щоби НАЙТИ ПОМІЧ ТАМ, ДЕ МОЖНА ЇЇ НАЙТИ.

Довгі лїта досьвіду в лїченю НЕРВОВИХ, ХРОНІЧНИХ І СКОМПЛІКОВАНИХ НЕДУГ уможливлюють дати Вам методичне Електро-Медичне Лїченє, яке дало помічь підчас коли инші методи завели, а затим много терплячих уратовало ся від мук і небезпечних операцій. 148—

ПАМЯТАЙТЕ: Зволїканє, недогляд і невластиве лїченє є небезпекою. Прийдіть до мене, коли потребуєте помочи досьвідченого і у все зазоритнего спеціяліста.

Годинн офісові: 9. рано до 8. веч. **Dr. LEWIS** В неділї від 10. до 2. попол.

749 Sixth Ave., Bet. 42nd & 43rd Sts., New York

ПРИ ПОВОРОТІ ДО КРАЮ І ТУТ В АМЕРИЦІ

нема ліпшого ремесла від автомобільового. Я є з праву довголїтний і добрий механік і шофер в Америцї. Хто вивчить ся в нашій школї, той стане добрим механіком і шофером. Будете нам вдячні по всі часи. Знаєте, що наша школа є одною з ліпших в Америцї. У нас є 8 машин з 1917 р. до науки. Денні і вечірні курси. Можете заробити 25—35 дол. на тиждень. Просимо зайти до нашого офісу і порадьте ся з нами. Офіс отворений і в неділї.

Записуйтесь до нашої школи. — **L. Stepanoff**, інструктор і механік. 2-14

Для інформації пам офіс отворений в неділї до 12-тої год. в полудне.

ARENA AUTO SCHOOL, 151 W. 54th St., NEW YORK, N. Y.

ЗАПЛАТИТЕ КОЛИ ВИЛІЧИТЕСЬ З НЕДУГ КРОВНИХ АБО НЕРВОВИХ.

Офіс оснований понад 35 лїт. Не лїчимо нічого иншого. Уживаємо найлїпших способів лїченя в сьвітї. Ми се знаємо і наші пацієнти се знають. Говорюйте рішучо лїчить ся без аптеки! І болю. Ревматизм і всї недуги крови і нервів, без огляду як старі і тяжкі скоро лїчить ся при можливо найменьших видатках. 104—

І подумайте над сим! Ні один долар заплатите, аж Ви зістанете вилїчені. — Години урядові: від 10. до 5. у вівтірки і суботи від 10. до 8. В неділї від 10. до 1.

(Близько 75-тої улиці).

HEIDELBERG TREATMENT, 1058 Lexington Ave., NEW YORK CITY.

ПЕКЛО В ХАТІ!

ОБРАЗ З ЖИТЯ НАРОДА В ОДНІЙ ДІЇ

ЦІНА 15 ЦЕНТІВ

Замовляя висилайте враз з грішми на адресу:

SVOBODA, 83 GRAND ST., JERSEY CITY, N. J

НЕДУЖІ ЛЮДИ ЧИТАЙТЕ!

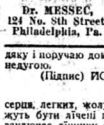

Dr. MESSEC,
124 No. 8th Street,
Philadelphia, Pa.

Коли Ви завелись в осягненю помочи і єсьте знеохочені, то не тратьте надії а зголостіть ся ще нинї по мою опінію і пораду даром.

Я перебував 30-лїтну повну успіхів практику в медицинї і лїченю хронїчних, перевтих і зложених недуг особливо у мущин. Ви осягнете користь з мого досьвіду, бо я заопікуюсь Вами кождого разу як Ви прийдете.

ВДОВОЛЕНИЙ ПАЦІЄНТ ПИШЕ:

„Я висловлюю мою щиру подяку д-рови Мессекови за його успішне лїченє. Я втратив всю надію і в безнадійній розпуці хотів відобрати собі житє. Др. Месеск по короткім лїченю привернув менї здоровлє в чудовий спосіб. Я тепер чуюсь зовсїм добре і сильно і я тут зовсїм безінтересовано висловлюю мою подяку і поручаю доктора Мессека всїм моїм родимцям, котрі є сьвідомі недугою. 91—9

(Підпис) ІОСИФ ГАЙОВСЬКИЙ, Moore St., Philadelphia, Pa.

НЕДУГИ ОРГАНІВ:

серця, легких, жолудка, утроби, нирок як і нервів, скіри і кровя, можуть бути лїчені при примінєнї ЕЛЕКТРО-МЕДИЧНОЇ методи, яка заключає лїчничу силу так медичну як і електричну, поодинако або в примінєню обох.

Я вертаюсь до всїх людий терплячих на хронїчні або зложені недуги. Коли Ви є лїтнеї недугою порадьтесь мене сейчас. Мене не зражує Ваш скептицизм ані трохи; се говорить і другі мої пацієнти; однак я підіймаюсь найтяжших, зложеним довготревалим випадкам. Лїта мого досьвіду в лїченю хронїчних, нервових і зложених недуг дають менї спромогу лїчити Вас науковим електро-медичним способом, який дав помічь в случаях, де другі недовиписали. **ПОРАДА ДАРОМ.**

Dr. MESSEC 124 N. 8th Street, PHILADELPHIA, PA.

ГОДИНИ УРЯДОВІ: від 9-ої рано до 8-ої вечер.

В неділї від 10. рано до 1. попол. лише.

Недужі мущини і женщини ПРИХОДІТЬ ДО МЕНЕ!

З ЯКОЮБУДЬ ХРОНІЧНОЮ, НЕРВОВОЮ І ДОЛЕГЛИВОЮ СЛАБОСТЮ ЖІ ВИМАГАЮТЬ ОПІКИ ЛІКАРЯ СПЕЦІЯЛІСТА.

ШУКАЙТЕ ПОМОЧИ ТАМ, ДЕ Її МОЖНА НАЙТИ

І вертайте правою дорогою до доброго здоровля.

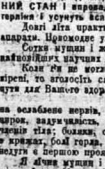

PROFESSOR
Dr. Cooper
717 LIBERTY AVE.,
PITTSBURGH, PA

Години урядові: від 9-ої рано до 4-тої попол., а вечерами від 6. до 8-мої.

В неділї від 10. рано до 2 попол.

ОГЛЯДИНИ НЕ БУДУТЬ ВАС КОШТУВАТИ НІЧОГО, коли відкажете ся його опіці. Докладні ОГЛЯДИНИ відкриють Вам ПРАВДИВИЙ ФІЗИЧНИЙ СТАН Вашого тїла і вкажуть Вам добру дорогу до здоровля, зацїлять Вам терпіня і усунуть всякі непевности.

Довгі лїта практики. Найновійші успішні методи, медичні і електричні апарати. Цілковите уладженє. Все тут як найлїпше для вдоволеня людий.

Сотки мущин і женщин уникнули операций через посліщне вистосованє найновійших научних метод.

Коли ся не могли найти доси ніким у Ваших терпіннях і чуєтесь знеохочені, то згодьте ся до МЕНЕ і переконайте ся які успіхи можна осягнути для Вашого здоровля, при примінєню найновійших метод у лїченю.

ЧИ ВИ ТЕРПИТЕ

на ослаблене нервів, болї в нирках, утрату памяти, бите серце, слабість щитця, задуховність, пригнобленє, болї голови, хрипі, приниди, ослаблене чорних тїла; болями, сїрими виходи, катар, нечи Вас торо, болї жолудка і в кривах, болї горла, горячки, нашір, розмаїтні болї, прищі? Ці як і другі недуги є першою провною яка може нанести шкоду Вашому здоровлю.

Я лїчив мущин і женщин через довгі роки. Вони відвідують уладженє Вас про мої спосібности і вказують Вас, бо я можу Вам в скорім часі. Я лїчу сам причину недуги а її симптоми зустрають скоро. Пишіть, що порада є зовсїм безплатна. — Приходіть до мене сейчас, коли нуждаєте ся помочи лїкарської. Зволїнє є небезпечне. 77-89

Dr. COOPER, 717 Liberty Ave., Pittsburgh, Pa.